

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JOZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . . 20 FILLÉR

Minden ut Rómába vezet

mondja az egykori magyar közmondás s ma az a helyzet, hogy ezeket az utakat Mussolini, a diktátor, a maga nemében egyedülálló karrierü duce most egy kidolgozott program szerint újra építeti. Közel tíz éve, hogy ez a tagadhatatlan nagy tehetségű államférfi meglepetésekkel látja el a világ politikai életét. Gondoskodik arról, hogy beszéljenek róla, hogy beszéljenek róla, de nem magáért a beszélgetésért, hanem azért, hogy a saját egyéni elgondolása szerint naggyá és hatalmassá tegye az olasz népet. A hatalma ma Olaszországban határtalan és nincsen olyan terve amit keresztül ne tudna vinni. Nekünk, akik külső szemlélői vagyunk az olasz állapotoknak és politikai életnek, szokatlannak és szinte érthetetlen az a merész gesztus, amellyel a Duce egy-egy újabb tervét az olasz közvélemény asztalára teszi.

Kormány és politikai vélemény ma egyet jelent Olaszországban a Duceval. Parlament és parlamenti élet csupán arra való, hogy a Duce terveit helyeslje és a kivitelhez fejti hajtsón.

A politikai szabadság korában olyan ez a diktatórikus uralom, mintha pl. ezelőtt 500 esztendővel tanácsköztársaság grasszált volna a hűbériség fénykorában. És mégis az a helyzet, hogy ez a diktátori hatalom javára van az olasz népek, javára van az egész Olaszországnak. Ritka és különleges receptek szerint csinálja tagadhatatlan egveduralmát Mussolini és a helyzet az, hogy a gazdasági megújulás és munkáskérdés a legbiztosabb megoldás felé Európában csak Olaszországban kecséget egy előre sikerrel.

Mint olvassuk, az első munkaterv, mely gazdaságilag és munkás kérdés szempontjából elsőrangú terv, az, hogy az utakat hozatják rendbe. Egyszerre tízezer munkás áll munkába az első 1600 kilométeres utszakaszon és újabb tízezer pedig más ut-munkába fog. Huszezer ember, kinek munkája után biztos kenyér van a kezében s egyben a különben is jókarban levő utak most már talán Európa legpompásabb utjai lesznek. Az új terv kiemeli, hogy Rómát még inkább középpontjává teszik ezzel a munkálattal nemcsak Olaszországnak, de a külföldnek is.

Ha csak ez az egy terve volna újabb a Duce-nak, már az magában többet érdemelne, mint figyelmet, de a tervek egész légióját vonultatja fel, melyek keresztülvittele után Olaszország a fasiszta eszmék megtestesült mintája lesz.

A mai nagy gazdasági összeomlás és gazdasági pangás, mely európaszerte általános, az olaszországi helyzet olyan biztató és péld-

Közvetlen tárgyalások lesznek az optánsperben Magyarország és Románia között

Tudósítás a 3-ik oldalon

A debreceni mozi és színház-probléma újabb fejezete

A mozi konzorcium évi 25 ezer pengőt ajánl fel a színháznak - A belügyminisztérium erről leíratot intézett a városhoz - A jog- és pénzügyi bizottság a régi álláspont fentartását javasolja a közgyűlésnek

A „Debreczen” évek óta hangoztatja hasábjain, hogy a válságban lévő szinikulturán Debreczenben csak a városi mozi felállításával lehet segíteni olyanformán, hogy az ujonnan felállítandó mozi jövedelme a színház támogatására jutna. A város törvényhatósági bizottsága többször tett felterjesztést a városi mozi engedélyezése iránt, azonban sikertelenül.

A belügyminiszter tegnap leíratot intézett Debreczen városához, a melyben a régen huzódó problémát nem új, városi mozi felállításával, hanem a meglévő és üzemben tartott mozik által a színház számára nyújtandó rendszeres évi hozzájárulással kívánja megoldani. Arról van szó, hogy a debreceni mozikartell, melyhez a három belvárosi mozi tartozik évenkénti 25 ezer pengős támogatást ajánlott fel a városi színházi részére, azzal a feltétellel, illetve arra az időre, míg Debreczen területén a meglévőkhöz kívül több mozira engedély ki nem adatik. (Az elmúlt 1927. és a 28. évi szezonra egyenként 5333 pengőt adnának a mozik a színház számára.) Ezt a megoldást a belügyminiszter akceptálta.

Kétségtelen, hogy a mozi és színház problémájának megoldásában a belügyminiszteri leírat és a benne foglalt megoldási mód előrehaladást jelent, mert hisz a színházi kultúra fentartására új segélyforrást jelent, mely segélyforrás éppen a színház legnagyobb konkurensétől és a színházi válság előidézőjétől, a mozitól ered. Azonban a belügyminiszteri leíratl még nem került végleges pont a régen vajdó kérdésre. Nevezetesen a színházi kulturának úgy ahogy elég tétetett, de hátra van a nagyközönség más irányú jogos kívánalmainak kielégítése.

A kartellirozott, konzorcionális mozirendszer nem felel meg egy nagy városbeli mozilátogató közönség igényeinek. A szinigazgató és a moziengedélyesek meggyezhettek, azonban ezzel még nem jutott el a kérdés a nyugvópontig.

Vitán felül áll, hogy a belügyminiszter jóakarattal, a színházi kultúra iránti megértéssel szankcionálta leíratában a maga részéről a meggyezést, de hogy a végleges megoldást nem hozta magával ez az elintézés, mi sem mutatja jobban, mint az, hogy a jog- és pénzügyi bizottság a belügyminiszteri leírat elutasítását javasolja a közgyűlésnek, megtoldva azzal, hogy a törvényhatósági bizottság

továbbra is tartson ki eredeti álláspontja mellett.

Nem akarunk elébe vágni a városi közgyűlés állásfoglalásának, csak arra akarjuk felhívni a közfigyelmet, hogy a Debreczen városára kontingentált öt moziengedély a gyakorlatban úgy fest, hogy tulajdonképpen csak négy mozi működik, mert a Berzilla Nándorné részére engedélyezett mozi nincsen üzemben, tehát az ötödik mozi üzembe helyezése és üzemben tartása teljesen indokolt még akkor is, ha a moziengedélyesek a városi mozi konkurenciájától annyira tartanak, hogy inkább a színházi kultúrára is képesek áldozatot hozni.

A belügyminiszter leírata

A belügyminiszter a következő leíratot intézte Debreczen városához:

181.610—1928. VII.

Debreczen sz. kir. város polgármesterének.

Debreczen szabad királyi város törvényhatóságának többiben, legutóbb egy a város által létesítendő mozgófényképüzem mutatóványi engedélye kiadása tárgyában hoztam intézett felterjesztéseire a M. Kir. Államrendőrség debreceni kerületi főkapitányához, mint az illetékes másodfokú rendőri hatósághoz ezen leíratommal egyidejűleg a következő tartalmu levelet intéztem:

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága többiben, legutóbb 307/14. 110—1928. IV. bkgy. szám alatt hoztam előterjesztett kérelmeiben azt kérte, hogy a város részére Debreczen város terüle-

tére adják ki egy mozgófényképüzem mutatóványi engedélyt, amely hivatva lenne arra, hogy jövedelmével a debreceni Csokonai-színházat anyagilag támogassa.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának kérelmét nem teljesíthetem, elsősorban azért, mert a mozgófényképüzemek számának városonként és községenként való tárgyában kiadott 148.000—1928. B. M. sz. körrendelet Debreczen város részére az engedélyezhető mozgófényképüzemek számát ötben állapította meg. Az ilyképen kontingentált szám pedig az ezidőszereint érvényben lévő és már előzetesen kiadott engedélyekkel betelt. De nem teljesíthetem a város kérelmét azért sem, mert elvi állásponton az, hogy közbiztonsági és közbiztonsági feladatok nem lehet hivatása és feladata, hogy kereskedelmi mozgékonyaságot és hozzáértést kívánó vállalkozásokat vezessenek olyankor, amikor ezek tevékenysége

daadó, hogy csak tisztelettel lehet róla megemlékezni. A fasiszta államszervezetnek, illetve a Mussolini kormányrendszerének vannak ugyan tulhajszolt és nagy kilengé-

sü kinövései, de viszont vannak olyan letagadhatatlan munkáról beszélő tettei is, amiért Olaszország csak hálás lehet. Mig mi, agyonbékéztett és agyonjövátétele-

zett kicsi ország minden jószándékunk mellett is csak távolról, megszűről közelíthetjük meg a súlyos nehézségekkel küzdő konszolidációt.

nem elsőrendű közszükséglet kielégítésére szolgál.

Teljes mértékben méltányolom azonban a törvényhatóság azon törekvését, amellyel a magyar vidéki színház és így különösképpen a debreceni Csokonai-színház működtetésének méltó keretben való fenntartását biztosítani igyekezik. Ez ért a magam részéről is megtehető a szükséges kezdeményező lépéseket abban az irányban, hogy az ezidőszertől működő debreceni mozgófényképezési engedélyesek a már említett nemes és hazafias kultúráról érdeklődő bizonyos áldozatokat hozzanak. Kezdeményezésem a három nagyobb debreceni mozgófényképező, nevezetesen a Vígyszínház, Uránia és Apolló engedélyesénél dícséretreméltó megértésre talált. A Magyar Nemzeti Apolló Rt. mint a debreceni Apolló mozgófényképező engedélyese, Szabó József alispán mint a debreceni Vígyszínház engedélyese, végül az Ebrsdő Magyarok Egyesülete mint a debreceni Uránia mozgófényképező engedélyese 1928 évi július 2-án kelt és benyújtott nyilatkozatukban kötelezettségét vállalt aziránt, hogy addig, amíg Debrecen területén az eddig működő mozgószínházakon kívül több mozgófényképező engedélyt ki nem adatik, a debreceni városi színház részére évenként 25.000 pengő támogatást ajánlanak fel, mely összeget egyenlő havi részletekben bocsájtanak rendelkezésre.

A három mozgófényképezési engedélyes felajánlását örömmel tudomásul veszem azzal a kiegészítő megjegyzéssel, hogy a felajánlott 25.000 pengő első részlete 1928 október hó 1-én válik esedékessé s ugyanakkor fizetendő be jelen rendelkezésre való hivatkozással a város pénztárába.

Egyidejűleg tudomásul veszem azt is, hogy a felül már névszerint felsorolt három mozgófényképező-engedélyes az elmúlt 1927-28. mozgófényképezési év edigi idejére egyenként 5333 pengőnek ugyancsak a már fennmar már említett célra való befizetésére vállalt, az 1927. évi szeptember 30-án kelt és hozzám közvetlenül beadott nyilatkozatában kötelezettségét. Kívánatosnak tartanám, ha ezen elmúlt esztendő idejére felajánlott összeg befizetésére vonatkozólag Debrecen város polgármester és a színház igazgatója a három engedéllyessel bizonyos méltányos részletekben való fizetésben állapodnék meg.

A megállapodásról jelentést várok.

Erről Méltóságodat a további szabályszerű eljárás végett azzal a felszólítással értesítem, hogy jelen rendeletem eddigi rendelkezéseit teljes szövegében Debrecen város törvényhatósági bizottságával és a három mozgófényképező-engedélyessel közölje.

Amikor ezt tudomásulvétel végett Méltóságoddal ezton is közlöm, szükségesnek tartom még az alábbiakra is felhívni figyelmét: A szóbanforgó három mozgófényképező által a debreceni színház támogatására befizetett összegek a város pénztárában külön kezelendők, illetve a befizetett összegek a debreceni színház igazgatójának szokásos elszámolási kötelezettsége mellett ugyancsak havonta kifizetendő.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a felajánlott és kifizetett összegek nem csökkenthetik a város által a színház részére eddig juttatott szubvenció mérvét. A három mozgófényképező hozzájárulását egy olyan további támogatásnak szán-

tam, amely a város kulturális kötelezettségeit nincsen hivatva mérsékelni.

Erről Méltóságodat tudomásul-

A belügyminiszter leirata a jog- és pénzügyi bizottság előtt

A fenti leiratot dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok terjesztette a jog- és pénzügyi bizottság elé. Amikor a leiratot teljes terjedelmében felolvasta, mélyszéles esőnd uralkodott el a nemes patinájú tanács-teremben.

Egy hang nem emelkedett fel a leirat felolvasása után, mindenki ült némán a helyén és várták, vajjon ki lesz az, aki elsőnek fogja megtalálni a hangot a hozzászóláshoz.

Dr. Vargha Elemér főjegyző, aki a jog- és pénzügyi bizottság ülésén elnökölt, fel is tette a kérdést:

— Kíván-e valaki hozzászólni?

Az általános esőndben dr. Hegedűs Jenő emelkedett szólásra:

— Le kell szögezmem azt az álláspontra, hogy ezt a leiratot tudomásul nem vehetjük, mert az nem egyéb, mint a színházgazdát és moziengedélyeseket megegyezése.

— A színházgazdát és a moziokat megegyezések egymás között a város háta mögött — szökölt közbe egy városi főember.

Hegedűs Jenő: Ez nem méltó a törvényhatósághoz, hogy ebben az ügyben tárgyalásokat folytasson. A város közönségének bevonása nélkül, véleményének meghallgatása nélkül tárgyalták le ezt az ügyet a miniszter előtt. A törvényhatóság ebben az ügyben hozott határozatában világosan kimondta, hogy amennyiben moziengedélyt nem kap, az engedélyesekkel nem hajlandó tárgyalni. Most pedig a miniszter ezen túl megy és egy megállapodást köt a törvényhatósággal, amely tulajdonképpen a moziok és a színházgazdát között jött létre. A dolog úgy van feltüntetve, mintha az igazgató fordult volna segélyért a miniszterhez. A miniszter tulment főfelügyeleti hatáskörén, amikor megegyezést igyekezett létesíteni és létesített is, quasi a törvényhatóság megbízásából s mégis nélküle. E megegyezést mint befejezett tény közölte a városal, holott előzetesen értesíthette volna a várost, hogy folytasson tárgyalásokat az érdekeltekkel.

Dr. Csűrös Ferenc: Meg is tette előzőleg, de azt válaszoltuk neki,

vétel és mihez tartás végett értesítem.

Budapest, szeptember 11.

Dr. Szcitovszky s. k.

hogy nem vagyunk hajlandók tárgyalni.

Hegedűs Jenő: A város presztízse lényeges sérelmet szenvedett. Hibás a belügyminiszternek az a felfogása is, hogy a város ezek után nem csökkenteti a színház szubvencióját. Hiszen a város auto-

nóm testület, amely tetszés szerint szabja meg a szubvenció mértékét. Még jó, hogy nem írta elő a miniszter, mennyi szubvenciót kell adni.

Javasolja, hogy a jog- és pénzügyi bizottság, illetve a törvényhatósági közgyűlés ne vegye tudomásul a leiratot és tartson ki továbbra is az eredeti álláspontja mellett.

A bizottság ezt a felfogást a magáévá tette és így a moziügy, amely már valóságos tengeri ki-gyórává nővi magát Debrecennek, egy új fejezet felé indult el.

Tifuszmegbetegedések Debrecenben

Három nap alatt tíz megbetegedés történt

Az ország több városában tömeges tifuszmegbetegedések fordultak elő. A nyári és őszi időknek ez a járványos betegsége Debrecenben sem került elő, de szerencsére nem olyan veszedelmes arányban, mint tavaly. A helyzet azonban még így is komoly, mert az utóbbi időkben nem volt olyan nap, hogy újabb tifuszmegbetegedést ne jelentettek volna a tisztai főorvosi hivatalnak. Szerdán 6, csütörtökön 2, pénteken

szintén 2 tifuszmegbetegedés történt Debrecenben.

A betegségek lefolyása általában enyhének mondható, bár eddig már három végződött halállal. A betegek elhelyezése miatt momentán nincs ok a panaszra, mert az egyetemi klinika járványosztálya az elmúlt napokban még senkit se utasított vissza. Tulterhelés tehát nincs.

Munkában az Egységspárt

Az egységspárt, — miként már megirtuk, — teljes aktivitásba lépett és napról-napra fontos tanácskozással folynak a Piac utcai klub helyiségben. A párt jövő heti programja is eseményekben gazdag: Szombaton és hétfőn este 6 órakor az egységspártihoz tartozó városi bizottsági tagok bizalmas értekezletet tartanak, melynek tárgya sorozatán a városi költségvetés szerepel.

Vasárnap délelőtt 10 órakor az I. számú; fél 11 órakor a II. számú; 11 órakor pedig a III. számú szavazó körzeti bizottság tartja Balogh István földbírtokos elnöklété alatt alakuló gyűlését.

Szerdán este 6 órakor dr. Debreczeni Jenő Debrecen város villanyvilágításáról tart értékes előadást, mely iránt a párttagok körében nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Csütörtökön este 6 órakor Balogh Béla nyugalmazott miniszteri tanácsos elnöklété alatt, a jog- és tanácsadó bizottság tart értekezletet.

Csütörtökön este 7 órakor pedig Sztankay F. Béla elnöklété alatt vigalmi bizottsági gyűlés lesz, a melyen egy nagyszabású matiné rendezése felől fognak tárgyalni.

Röde Gyula

üzleteiben

Kossuth ucca 57.
és Csapó ucca 10.

állandóan I. rendű friss hus és igazi debreceni módra készített hentesáru különlegességek kaphatók. — Friss szikkadt, száraz és páros kolbász, paprikás szalonna virstli és a legválogatosabb felvágottak. Zsir, hár, zsirszalonna. Minden nap friss virstli és frissen sültött lacipecsenye, pénteken pedig házi-asan készített hurka.

Kiváló minőségű hentesáruért a budapesti Kéz-
művesipari Kiállításon ezüst koszorúval kitüntetve.

Angol és francia Nyelvtanfolyamok

Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők, kizárólag társalgás útján tanítanak. Dr. Fejes nyelv-iskola, József királyi herceg ucca 12. szám.

Dicsérik a fűszert,

gyümölcsöt
italt és csemegét,
melyet

Pálffy-nál, Kossuth-utca 7 szám alatt
vásároltak.

A Népszövetség a legközelebbi ülészsakra halasztotta az optánsperit, hogy addigra a két kormány egyezséggel oldja meg az ügyet

Apponyi kijelentette, hogy a magyar kormány belemegy a közvetlen tárgyalásokba, de jogi álláspontját fentartja. Szierényi báró a magyar kormány meghatalmazottja

Genf, szeptember 21. A Népszövetség tanácsa pénteken délután tárgyalta újra az optánsperit. A magyar kormány kérelmére áttérve, az elnök felhívta Apponyi Albert grófot, hogy foglaljon helyet a tanács asztalánál. Majd megtette előterjesztését, melynek során az elnök örömmel állapította meg, hogy amint ezekből az okmányokból kiderül, lehetőség van arra, hogy barátságos megoldásra jussanak. Ugy látszik, — folytatja az elnök. — hogy lehetséges meggyezést létrehozni a tárgyalások megkezdésének előzetes feltételei tekintetében. Ilyen körülmények között nézetem szerint ismét kísérletet kell tenni ebben az irányban, azért a következő határozati javaslatot terjesztem az önkönkölyvágyása elé:

„A tanács azt ajánlja, hogy mindkét kormány, fentartva a tanács előtt már kifejtett álláspontját, — úgy elvi, mint jogi szempontból, — tegye meg a szükséges lépéseket, hogy meghatalmazással felruházott megbízottaiak mielőbb összeüljenek abból a célból, hogy gyakorlati egyezséggel oldják meg az ügyet. Kifejezi azt a reményét, hogy ezek az ajánlott tárgyalások kielégítő és végleges eredményre vezetnek. Elhatározza, hogy az ügyet úgy, mint most az a tanács előtt fekszik, a legközelebbi ülészsakra halassza el.”

Az előterjesztés megtétele után az elnök felhívta a felek képviselőit, hogy nyilatkozzanak, elfogadják-e a határozati javaslatot, vagy sem.

Apponyi Albert gróf rámutat arra, hogy a határozati javaslat megállapítja, hogy a két fél fentartja álláspontját úgy elvi, mint jogi szempontból, ez a megállapítás kizár mindenféle kétértelműséget. Miután az elnöknek a betervezett okmányok alapján az a benyomása, hogy a barátságos meggyezés lehetősége fennforog, a magyar kormány nevében elfogadja az elnök javaslatát a tárgyalás elhalasztására és újabb közvetlen tárgyalások megindítására vonatkozóan. Hozzáfüzi azonban, hogy ezt ama fellelésben teszi, hogy ezek a közvetlen tárgyalások nem húzódnak el a végtelenségig. Azt ajánlom, hogy a tárgyalás helyének kijelölése tekintetében a két kormány közvetlenül egyezzen meg. Ezután bejelentette, hogy a magyar kormány Szierényi József ny. kereskedelmi minisztert nevezte ki meghatalmazottul a kérdéses tárgyalások folytatására. A melléje beosztandó szakértőket a magyar kormány később fogja kijelölni.

Antoniade a román kormány képviselőjében hivatkozik a július 8-iki tanácsi határozatra, amelyet a román kormány mindig tiszteltetben tartott. Bár a román kormány úgy érzi, hogy ebben a kérdésben semmiféle kötelezettség nem terhelheti, mégis meg van benne a legkomolyabb akarat ar-

ra, hogy a kérdést gyakorlati és végleges megoldásra juttassa. — Hangsúlyozza azonban, hogy az esetleges meggyezés nem szolgálhat precedensül más államok részére. Antoniade egyben bejelentti, hogy amennyiben a tanács napirendre tűzöttnek tekinti a magyar kormány kérelmét, a békeszerződés 239. cikke alapján, a román kormány is fenntartottnak tekinti az egyezségokmány 11. cikkének 2. bekezdése alapján beadott kérvényét. Antoniade végül megismétli, hogy a román kormány már megnevezte meghatalmazottait a közvetlen tárgyalások folytatása céljából. A román kormány hozzájárul ahoz, hogy a tárgyalás helyére vonatkozóan a két kormány közvetlenül egyezzen meg.

Az elnök megállapította, hogy a két fél képviselői egyetértettek abban, hogy elfogadják a javaslatot. A többi kérdést, amelyet a határozati javaslat érint, már hosszabb megvitatták a szeptember 11-iki tanácsülésen. Különben is ezeket a kérdéseket megoldottnak tekinti azáltal, hogy a 51. ülészsak alkalmából az ügyet napirendre tűzték.

Apponyi Albert gróf: Nagy sajnálatomra még egyszer fel kell szólalni. — Ha a román kormány képviselője csak arra szorított volna, mint mi, hogy a román kormány álláspontját úgy elvi, mint jogi szempontból fentartja, akkor felesleges lenne újból szót kérnem. Minthogy azonban szükségesnek tartotta, hogy ebben a nyilatkozatába belefoglaljon bizonyos ki-jelentéseket, amelyek a kérdés érdemi részére vonatkoznak és felvetette az újabb magyar beadvány elfogadhatóságának kérdését, a magam részéről szintén szükségesnek tartom, hogy még egyszer kiemeljem, hogy a magyar kormány is sértetlenül fentartja jogi álláspontját. Mi bennünk meg van a komoly akarat, hogy megoldásra jussunk, de mindenek felett fontosnak tekintem annak hangsúlyozását, hogy a magyar kormány az egész vonalon sértetlenül fentartja jogi álláspontját. Nem óhajtok részletekbe bocsátkozni, ezért csak megismétlem, hogy az elnök javaslatát elfogadom, mert úgy látszik, hogy bizonyos kilátás van arra, hogy a közvetlen tárgyalások sikerrel járnak.

Antoniade kijelentte, hogy felszólalásában csak illusztrálni akarta azt, ami egyébként úgy is befontalattatik az előterjesztésben, hogy i. i. a román kormány is fentartja jogi álláspontját. Nem ragaszkodik ahoz, hogy akár a tanács, akár Magyarország képviselője állást foglaljon a román felfogással szemben, azonban ő is fentartja Románia álláspontjának sértetlenségét. Ismételtén annak a reményének ad kifejezést, hogy a kérdés most újabb fázisba jutott, amennyiben jogi térről a megvalósítás gyakorlati terére vitték át. A tanács nevében annak a véleményének ad kifejezést, hogy nincs kizárva a meggyezés lehetősége, ha

egyszer a két fél már megállapodásra jutott az előzetes feltételek tekintetében. Meggyőződése szerint a tanács egyhangú véleményét fejezi ki akkor, amikor kijelenti.

Antoniado hangoztatta, hogy Románia is fenntartja jogi és elvi álláspontját és abban az esetben, ha a tárgyalások nem sikerülnek, természetesen maga is érvényesíteni fogja a tanács előtt jogi, mint politikai felfogását. Az elnök ezután a határozati javaslatot végleg elfogadottnak nyilvánította.

A magyar közvélemény tudomásul veszi, hogy a népszövetség tanácsa ezuttal ismét halasztó határozatot hozott. A tárgyalásokat eddig ugyiszólván az akadályozta meg, hogy román részről a tárgyalások megkezdését elfogadhatatlan feltételekhez kötötték. Kétségtelen, hogy azok a tanácskozá-

Ha olcsón és elegánsan

akar öltözködni, úgy vegyen egy

kötött kosztümöt.

Ara 25 és 30 Pengő.

Benyáts Emil

harisnyagyára, főtéri üzlete
DEBRECEN.

hogy nagy meglepedésére szolgál na, ha a közvetlen tárgyalások minél előbb jó eredménnyel végződ-
nének.

Apponyi Albert gróf köszönetet mondott az elnök szíves szavaiért, szükségesnek tartja azonban, hogy minden félreértés elkerülése végett egy megjegyzést fűzzön az elnök kijelentéséhez.

A kérdés a most hozott határozattal a jogi térről a gyakorlati megoldás terére vitetett át. Erre az a válasza, hogy az egyik nem zárja ki a másikat. Mi belemegyünk a tárgyalásokba, de azzal a feltevessel, hogy a mi jogi álláspontunk érintetlen marad arra az esetre, ha a tárgyalások nem vezetnének eredményre.

sok, amelyek a tanács most vita nélkül elfogadott határozatát megelőzték, komoly biztosítékot nyujtanak arra, hogy a román kormány a méltányosság alapjára helyezkedve, a birtokaiktól megfosztott optánsok kártérítésének ügyét most már csakugyan gyakorlati megoldáshoz akarja juttatni. Ki kell emelni, hogy a tanács mostani határozata egyetlen szóval sem utal a korábbi tanácsi határozatokra, úgy, hogy most, amikor az ügy új fázisba lép, a magyar közvéleményben az a felfogás, hogy most a román kormányon a sor, hogy megmutassa, vajjon csakugyan beváltja-e azokat a reményeket, amelyeket a most meginduló tárgyalásokhoz fűznek.

Sulyos motorkerékpár szerencsétlenség a nyiradonyi országuton

Janossa főhadnagyot beszállították a kórházba

Késő éjjel értesülünk, hogy a nyiradonyi országuton Debrecen-től mintegy 20 kilométernyi távolságban könnyen végzetessé válható motorkerékpár szerencsétlenség történt.

Dr Szabó János állatorvos oldal-kosaras motorkerékpárjával Debrecen felé hajtott, a sötétben egy kanyarulatnál

a motor az árokba fordult és utasa, Janossa György főhadnagy váll- és kulcsosontörést szenvedett.

Dr Szabó kisebb horzsolásokkal menekült meg a szerencsétlenség-

ből, a sebesült főhadnagyot pedig beszállították a debreceni klinikára.

A csendőrség megindította a vizsgálatot abban az irányban, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

A TORNÁDÓ PUSZTÍTÁSA

San Juan, szept. 21. A vöröskereszt bizottság közli: A vöröskereszt megbízottai eddig mintegy negyedrészt járták be Portorico tornádó sújtotta területének. Jelen tételekből kiténik, hogy egyedül ezen területésávon 35 ezer 450 ház pusztult el. A sebesültek száma 2361, közülök 270 vannak kórházakban, 154 ezer lakost az államnak kell élelmezni.

Mányi hölgyfodrász

Király uccs 2.

Hennázás minden szinten. — Ondolálás, Manikür, Olcsó ár.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A színházi iroda hírel:

Hétfőn, szeptember hó 24-étől kezdve megkezdji a színházi jegypénztár a megnyitó előadás és a színlapokon közölt összes hirdetett előadások jegyeinek árusítását.

A színházi titkári irodában naponta délelőtt 10 órától 1 óráig és délután 4 órától este 7 óráig válthatók ki a bérletek.

Már 5 pengő 45 filléért fődíszinté támlásszéket bérelhet bármely sorozatu havi bérleti előadásra.

A most induló színi idénytől kezdve a Csokonai színház az ország legolcsóbb helyéru színháza.

Bérletek előjegyzése naponta délelőtt 10 órától 1 óráig és délután 4 órától este 7 óráig a színházi titkári hivatalban.

A Csokonai Színház pénteken, szeptember hó 28-án este nyitja meg Gárdonyi Géza örökéletű magyar színművével a „BOR“-ral az új színházi évet.

Már az első este fellép Kardoss Géza igazgató Baracs Imre híres szerepében, kinek tökéletes művészetében hosszú idő után ismét gyönyörködhetik a közönség. Szereplőtársai a drámai együttes legkiválóbb tagjai lesznek.

SZOMBAT, szeptember 29. este: Orlov Timár Ha. Unger István, Misoga László, Tamás Benő első fellépésével.

Az operett ensembel a gyönyörű zenéjü redkivül mulatságos „ORLOW“ című operettben mutatkozik be, melynek keretében lép fel először a szezonban Timár Ha a tüneményes hangu primadonna, kit a közelmúltban a fővárosi közönség tomboló tapsokkal ünnepele a Belvárosi Színházbeli vendégszereplése alkalmával. Két kedves ismerősét látja viszont a debreceni közönség a visszaszerződött Urger István és Tamás Benő személyében, kik közül előbbi Csehszlovákiában, utóbbi pedig a miskolci színházban aratott sikereket Unger István mint rendező is debütál az Orlov reprizén. A tánckomikus szerepben új tag mutatkozik be éspedig Misoga László, ki a román megszállott területek majd minden egyes magyar városában ünnepele sztár volt. Nagy nyeresége a magyar színészetnek Misoga Laci szerződése. — Misoga Laci, Szigeti Jenő és Tamás Benő kétségkívül az ország legpompásabb komikus triója.

U. Kovács Terus, a debreceniek dédelgetett szubrettprimadonnája a vasárnap esti „Borosa Amerikában“ című szerepében lép fel ismét a Csokonai Színház deszkáira. A művészete zenitjén álló kiváló művész első fellépése az első hét egyik legnagyobb szenzációja.

Hétfőn, szeptember 24-én nyílik a színházi jegypénztár. Jegyek az összes hirdetett előadásokra válthatók.

Hétfőtől, szeptember 24-étől kezdve telefonon is rendelhetők jegyek az összes előadásokra.

Siessen bérletét minél előbb kiváltani. Nagy engedmény az olcsó helyárakból.

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA

Vigszínház: Thea von Harbounak az Ujidekben megjelenő „A 326“ regényének filmváltozata: a Spion. Előadások kezdete hétköznap 7 és 9, — vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Uránia: Világfilm! Lujza királynő, egy királynő életéből Mady Christiansal Szombattól Apollóban: Frederic Boutet világhírű novellája: Névtelen utas, megelőzi: Kannibálok szigetén, Barry Girfford kapitány naplójából.

„Meteorban“ szombaton: „A rejtélyes bőrönd“. Izgalmas kalandos történet. Douglas Fairbanksal. Megelőzik:

„Busfer a rablók közt“ és „Mindenes Clegény“ bohózatok.

Előadások: 7 és 9 órakor.

„Meteorban“ vasárnap: „A Barnum cirkusz három ördöge“. Nagy attrakció 8 felvonásban, Viola Danával és „Zsuzsánna és a vének“ 10 felvonásban.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

x Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyáit *Benyáts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám. Tisza-palota.

A Bocskay csak a többi sportegyesületekkel együtt kap támogatást a várostól

A város 1929-től kezdve évi 6000 pengővel fogja támogatni a sportegyesületeket

Debrecen város reprezentált sportegyesülete a Bocskay FC, a mely jelenleg az I-ső profiligában küzd a professzionálista bajnokságért egy beadvánnyal fordult a városhoz, amelyben rámutatott arra, hogy a Bocskay Debrecen reprezentálja az ország előtt, eredményesen szerepel a fővárosi nagy egyesületekkel szemben. Sajnos, nem tud olyan eredményes működést kifejteni, mint amilyent Debrecen sportprestizse megkövetelne, mivel állandóan anyagi nehézségekkel küzd. Epenézért azt kérte a Bocskay FC vezetősége a várostól, hogy a város adjon a klubnak 5 éven keresztül évenként 6000 pengőt, vagy pedig egyszeri megváltásként 25.000 pengőt utaljon ki.

A kérelemmel kapcsolatban Ary Lajos főszámvevő azt a javaslatot

tette, hogy mivel ebben az esztendőben a város már úgy sem vehet fel a Bocskay FC támogatására összeget, de meg a többi sportegyesületek is támogatásra szorulnak, ezért azt javasolja, hogy a jövő év től kezdve vegyenek fel évenként 5—6000 pengőt a költségvetésbe és azt osszák szét az arra rászoruló sportegyesületek között. Különbben is a város jelentős támogatásban részesíti a sportegyesületeket, már akkor is, amikor a sportversenyek után a vigalmiadót elengedi, holott azt mindenütt szedik. — A jog- és pénzügyi bizottság elfogadta a főszámvevő javaslatát és javasolja a közgyűlésnek, hogy 1929-től kezdve évi 6000 pengőt vegyen fel a költségvetésbe a sportegyesületek támogatására.

30 millió pengő hitelt nyújt a kormány hízalási célokra

A minisztertanács intézkedései

Budapest, szept. 21. A kormány tagjai ma délelőtt fél 11 órakor Vass József h. miniszterelnök elnökletével minisztertanácsra ültek össze. Vass József miniszterelnök helyettes mindenekelőtt üdvözölte a távollevő Csáky Károly gróf honvédelmi minisztert helyettesítő Gömbös Gyula államtitkárt, aki ebben a minőségben elsőalkalommal vesz részt a minisztertanácsban.

A minisztertanács ezután Mayer János földmívelésügyi miniszter előterjesztésére — felhatalmazást adott abban a tekintetben, hogy a gyümölcsexport céljaira már a múlt minisztertanácsban megszavazott és az exportőrök rendelkezésére bocsátott egy millió pengőből 250 ezer pengő kihatással és a kisebb piaci árusoknak bocsátásuk rendelkezésre.

Attért ezután a minisztertanács a hízalási hitelkérdésnek tárgyalására, és úgy döntött, hogy erre a célra 12 millió pengőt fog 5 százalékos kamatozás mellett rendelkez-

zésre bocsátani aként, hogy ebből az összegből 2 millió pengőt a kisgazdák részére fog kihatítani, 10 millió pengőt pedig különböző altruista intézetek, elsősorban tehát az Országos Központi Hitelszövetkezet vagy a hozzá kapcsolódó mezőgazdasági szövetkezetek, valamint a Kisbirtokosok Hitelintézete, nemkülönbben az Altruista Bank utján fog a hízaló állattenyésztők rendelkezésére bocsátani.

Kimondta a minisztertanács ezután, — hogy elsősorban a takarmányinséges vidékeket vagyék figyelembe, tökéletes vállalatok viszont ilyen természetű hitelt nem kaphatnak. Miután az altruista intézetek kezelési költség fejében csupán 1 százalékos megtérítést kapnak és eként 10 millió pengő kamatozása fejében 400 ezer pengő áll rendelkezésre, a minisztertanács ennek felhasználása tekintetében úgy határozott, hogy kamat differencia megtérítést nyújt az előbb említett intézeteknek további 10 millió pengő hízalási hitel

folysítására. Eszerint tehát összesen 22 millió pengőnyi összeg áll a hízalás rendelkezésére, tekintettel azonban arra, hogy ez az összeg egy év leforgása alatt kétszer forgatható, tulajdonképpen tehát 30 millió pengő az az összeg, amely erre a célra rendelkezésre áll. Ennek az intézkedésnek nemcsak a közellátás, hanem az egész állattenyésztés szempontjából igen nagy jelentősége van.

A minisztertanács, amely ezután reszortüggyekkel foglalkozott, fél 3 órakor ért véget.

Segélyt kap a várostól a Békessy Béla Vivó-Club és a Városi Dalárda

Két érdemes egyesület segélyezését javasolta tegnap délután a jog- és pénzügyi bizottság a törvényhatósági közgyűlésnek. Az egyik kérelmező egyesület a Békessy Béla V. C., amely pártatlan agitással igyekszik népszerűsíteni a vivósportot és hogy milyen eredményt mutatja az, hogy vitéz Perestyánszky Ödön, az amsterdami olimpiász kardvívó világbajnoka is a klub tagjai sorából került ki. A Békessy Béla V. C. azonban mint valamennyi sportegyesület, anyagi nehézségekkel küzd és támogatásért fordult a városhoz. A támogatást kérő beadványban azt kéri a klub vezetősége, hogy a Simonffy utcai bérházban levő klubhelyisége utáni bértartozását, 2461 P egyszeri segélyképpen engedje el a város, a jövőben pedig engedje át ingyen a helyiséget, amelyért csak egy később meghatározandó jogelismerési díjat fizetnek. Kértek továbbá, hogy a világitást kedvezményesen áron kapják és az évenként rendezendő versenyekre adjon a város tiszteletdíjat.

A kérelemmel foglalkozott már a takarékosági bizottság, amely azt javasolja, hogy a 2461 pengő bértartozás felét engedjék el és az 1314 pengő lakbérnek a jövőben csak a felét szedjék. A villany árát nem tudják mérsékelni, mivel arra szabályrendelet van, a versenyekre pedig esetenként adományoz díjat a város. A javaslatot magáévátette a jog- és pénzügyi bizottság is és azt pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

Segélykérésrel fordult a városhoz az immár 65 esztendeje fenálló Városi Dalárda is, amely hosszú fenállása alatt annyi dicsőséget szerzett Debrecen város dalkulturájának és jelenleg is aranyérmes, királydíjas dalárda. Azonkívül a Városi Dalárda minden hivatalos ünnepeken részt vesz és nagyban hozzájárul a városi ünnepek nyívójának emeléséhez. A dalárda vezetősége évi 1600 pengő segélyt kért, azonban a takarékosági bizottság csak 1000 pengő megadását javasolja. Balogh István és dr. Debreczeni Barna hozzászólása után a jog- és pénzügyi bizottság a takarékosági bizottság javaslatát terjeszti a közgyűlés elé.

Ne várjon

addig, amig becsepeg az eső a házába, hanem most hozassa rendbe házának bádogtetőzetét, vízfolyó ereszcatornáit. Jutányosan elkészíti és díjtalan költségvetést ad.

Fülöp Miklós

vízvezeték szerelő és bádogos mester Debreczen, Csapó ucca 3. szám. Telefon 9-17.

Figyelem!

500 m. 14 cm széles gyapju szövet méterenként P 7-50
Kiváló minőségű kelengye vászon méterenként P 1-30

Nyári áruk minden elfogadható áron

Kosztin Lajos

rőlés, rövidáru uridivat üzletében, Szent Anna ucca 3. szám (a volt Szabó és Zengevald helyén)

A debreceni detektíveknek fenyegető leveleket írt a városunkban bujkáló országosan körözött veszedelmes kasszafuró

Bejelentette, hogy a szovjet szolgálatában áll, kommunista agitátor, semmitől sem riad vissza és ha kell felrobbantja a királyi palotát is

„Megölöm azt, aki utamba áll”

Veszedelmes betörőt hajszol napok óta a debreceni rendőrség. A „Debreczen” tegnapi reggeli számában már hírt adtunk arról, hogy Debreczenben bujkál a szolnoki kasszafuró, aki az utóbbi hetekben az ország különböző városaiban a betörések egész szorozatát követte el. Jakus Ernő, akinek különösen a kasszafurás a speciálitása, egyike az utóbbi évek legnagyobb stílű és legzsensialisabb bűnözőinek, aki már is nagy hírnévre tett szert a bűn világában. Az egész ország rendőrsége és esendőrsége keresi, Jakus azonban hol itt, hol ott tűnik fel és jól sikerült betörései után furfangos módon

*mindig sikerül üldözőit kiját-
szani és tovább szökik.*

Legutóbb, mint megírtuk, Szolnokon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Wertheim szekrényét furta meg és onnan több mint 2000 pengőt zsákmányolt. Amikor a betörést felfedezték, már az első percben könnyű volt megállapítani, — hogy mesteri kéznek a munkája. A kasszát a legmodernebb betörőeszközök igénybevételével és nitroglicerinnel furta meg és gondosan vigyázott arra, hogy minden áruló nyomot eltüntessen, gummikeztyűvel dolgozott és így a legalaposabb vizsgálattal sem tudták ujlenyomatot találni a megfúrt kasszában.

A szolnoki rendőrségnek azonban hamarosan sikerült mégis megállapítani hogy ezt a betörést is az immár

*legendás hírű Jakus Ernő kö-
vette el.*

Jakus a betörés után Debreczenbe szökött és itten rejtőzködött el. Amikor erről a rendőrség értesült, széleskörű nyomozást rendelt el a veszedelmes kasszafuró kézrekerítése érdekében.

Jakus, bár megnevezte, hogy üldözik, — levélben fordult a rendőrséghez és bejelentette, hogy helyes nyomon járnak, mert Debreczenben tartózkodik, de mégsem fogják őt elfogni.

A nyomozást vezető detektíveknek külön-külön levelet írt és bejelentette, hogy „nem félek senkitől sem, nem rettenek vissza semmitől, s ha kell, szembenézek az egész világgal”. Nyíltan kijelentette, hogy

a szovjet szolgálatában áll, — meggyőződéses kommunista, a ki az országban bolszeviki agitációt fejt ki, most még csak a kasszafuró, de ha kell a királyi palotát is felrobbantja. Figyelmeztette a detektíveket, hogy ha életük kedves, akkor ne üldözzék, mert ha továbbra is za varják útjait, akkor ha kell attól sem retten vissza, — hogy akár téglával dobja, akár pedig revolverrel agyonlője azokat, akik üldözik.

Jakus különben egy mindenre elszánt gazember, akivel már a debreceni rendőrségnek is többször volt baja. — Legutóbb

*egy debreceni újságárut táma-
dott meg a sötét utcán és 100
pengő készpénzt rabolt el tőle.*

A rendőri nyomozás azt is megállapította, hogy igen gyakran fordult meg az utóbbi időben Jakus Debreczenben, ahol egy közeli jóbarátja lakik és ezzel a bűntársával ilyenkor az éjszakákat lebu-
jokban és találkahelyekén töltötték.

Az összes vidéki lapok Jakus üzemleiről hasábos cikkeket írnak és a rendőrséghez is az ország minden részéből jönnek a távirati megkeresések.

Miskolcra érkezett jelentések szerint Glück Miksa ottani kereskedő kasszáját is Jakus furta meg. — A Vay-uti kasszafurás nyomozása során a rendőrség kezdettől fogva arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Glück Miksa kasszáját autós banditák rabolták ki. Éjszakának idején érkeztek autón Miskolcra a rutinizott kasszafurók, akik miután büneselkményüket elkövezték, tovább száguldoztak Miskolcra.

A fővárosi rendőrség, amelyet a miskolci kasszafurásról telefonon értesítettek, arra a megállapításra jutott, hogy a miskolci kasszafurást nem budapesti bűnözők kövezték el. Az utóbbi időben a fővárosban több kasszafurót tartóztattak le, ezek azonban más eszközökkel dolgoztak, mint a miskolci kasszafurás tettesei. — Később azonban megállapítást nyert, hogy ez a büneselkmény is a Jakus nevéhez fűződik.

Jakus Ernő hol Szegeden, hol

Keeskeméten, hol Szolnokon, hol meg az ország másik részén bukkant fel egy rövid félórásra s utját megfúrt páncélszekrények, kifosztott pénzes fiókok jelzik mindenfelé.

Vakmerősége határtalan, szerencséje nemkülönben. Legutóbbi kecskeméti „vendégszereplése” alkalomával megeselekedte azt, hogy lefeküdt és elaludt a nagyállomás III-ad osztályu várótermében, hol jól tudta, hogy a rendőrség emberei veszettül fenik rá a fogukat. Ehhez a vakmerőséghez igazán hozzá illik az a szerencse hogy senki sem ismerte fel, sőt

*az egyik rendőr költötte fel, a
mikor a vonata megérkezett.*

Ennél jobb alkalom pedig talán

Elfogták a hamburgi gyorsvonaton történt rablógyilkosság tettesét

Mainz, szept. 21. Tegnap este a casteli pályaudvaron letartóztatták Hopp Emilt, aki az altona-brémai gyorsvonaton meggyilkolta Nordmann igazgatót, akit azután kirabolt. Hoppot átszállították a járásbíróház fogházába.

Nordmann igazgató utitársai a gyilkosság felfedezése után a hamburgi és brémai rendőrségnek pontos személyleírást adtak egy gyanus utasról, aki a vonat indulása előtt a pályaudvar éttermében az

sohasem lesz az elfogására. Jakus levélben írta meg a kecskeméti detektíveknek, hogy *élve nem fogják kézrekeríteni.*

Közölte azt is, hogy hatalmas töltött revolverét állandóan magával hordja s az, aki őt el akarja fogni, jó előre számoljon le az életével.

Mintha csak azt akarta volna igazolni, hogy ez a revolveres fenyegetés nem pusztán szóbeszéd, — Jakus Ernő igen gyorsan meggyőzte a rendőrséget elszántságáról.

A közelmúltban egy éjszaka

*betört a szentesi postatakarék-
pénztárba.*

Hozzálatott a nagy Wertheim-kassza megfúrásához, mikor az inspekciós szolgálatot teljesítő postatiszt figyelmes lett és benyitott a pénztárfülkébe. Jakus nem vesztette el hidegvérét, hanem hirtelen mozdulattal

előrántotta Frommer pisztolyát és rálőtt a biztviselőre.

Ez ijedten kiugrott, úgy hogy a golyó célt tévesztett. Jakus Ernő pedig az ablakon át, amelyen jött, sietve elmenekült az épületből.

A debreceni rendőrség az összes adatoknak és a kasszafuró személyleírásoknak birtokában teljes apparátussal nyomozza a veszedelmes kasszafurót.

igazgatónak bemutatkozott és vele szállott fel a gyorsvonatra. Ez a rejtélyes utitárs azután egy közbeeső állomáson leszállott. — *Alapos volt a gyanu, hogy ez a titokzatos ember ölte meg és rabolta ki Nordmann igazgatót.*

A hamburgi és brémai rendőrség rádióon továbbították a gyanus utitárs személyleírását és ennek alapján egy hamburgi házaspár, akiktől egy ismeretlen fiatalember a gyilkosság után szállást kért, de a rendőrségen magát bejelenteni nem akarta, gyanút fogott és jelentést tett a fiatalemberről a rendőrségnek.

A „szobaur” azonban észrevette, hogy a házaspár gyanakszik rá és még aznap eltűnt Hamburgból. — Tegnap este fél 8 órakor azután Mainz-Kassel vasuti vendéglőjében a fizatópincér előtt tűnt fel gyanusnak egy fiatalember, akire rálőtt a rádióon továbbított rendőrségi személyleírás.

A pincér telefonált a rendőrségre, de ezt észrevette az idegen, felugrott helyéről és futásnak eredt.

A vendéglős és két pincér vette magát utána, a járőrelők is üldözték a menekülőt, míg végre utólérték és elfogták. Bevitték a rendőrségre, ahol hat golyóra töltött revolvert találtak a zsebében. A rendőrségen szemében mondták, hogy ő Hoppe Ferenc, a keresett rablógyilkos.

Az idegen, aki először álneveket mondott be és mindent tagadott, rövid vallatás után beismerte, hogy ő gyilkolta meg Nordmann igazgatót s azzal védekezett, hogy a gyilkosság előtt két napig nem evett, utolsó pénzén váltotta meg vasuti jegyet s a régrehajtott rablógyilkosság útján akart pénzhez jutni.

Mit bõgysz?

Ruhám
rongyos
és gyürött...

Miért nem
vásárolnak
szüleid

MODERN RUHAHÁZ

cégnél, fõpostálya szemben
amelynek ruhái a legújabbak.

A versekről

Azokhoz kívánok szólni e rövid írásomban, akik gyűlölik a verseket. Mert „uram bocsá”, ilyenek is vannak! Most pl. a Kőkényesdi tehénész barátunk versére ilyen ki jelentés is sértette meg a fülem dobhartáját: „eddig is túlnéztem a verseken, ezután, ha már a pásztor is versel, messziről kerülöm őket!” — Bizony mondom, ti sőtétben tévelygök, abban is volt valami, ami érdemessé tette az elolvasásra. Volt benne a szabad természet tiszta levegőjéből, a mezei virágok illatából, és valami, ami sok fásult lélek előtt ismeretlen fogalom: a hazaszeretet szép érzéséből. — Bár szavai közhelyesek, alantrepülők, versformájában itt-ott döcögős, de a gondolatok, a jószándék a széppé tételért, elnézve a hibák felett. — feltétlen figyelemre méltók voltak.

Aki a verseket a fenti kijelentés szerint ilyen „diplomatikusan” kész elintézni, abból hiányzik egy szép érzék. Mint ilyen „érzékellen” nem ismeri a szép, a felekelt gondolatok művészi szavakban összecsengésének, harmóniájának, magasztos szépségét. Természetesen a nyilvánosság mértékét megütő közlésre méltótt verseket értek, nem pedig üresen kongó, akár rímek, akár rím nélküli tákolmányokat. A 6 éves elemista is rajzol már palatáblájára ember vagy más alakokat, de egy képtárban sem látunk azokat kiállítva. A nyilvánosság elé, a lap- vagy más szerkesztők ép széperzékén át rostált közlésre kerülnek versek mind egy-egy műalkotások, melyekben a gondolat szépsége, a szavak művészi alkalmazása, a ritmus, a dallamszerűség feltétlen a szépnak kellemes hatását kelti abban, aki megértéssel olvassa el. — Tulzása vitel persze semmiben sem jó: annyit azonban ki merek jelenteni, hogy aki a verseket kimondottan gyűlöli azok elolvasása ismerése nélkül, azoknak életéből hiányzik egy kellemes

érzés, az ami egy szép vers élvezése.

Most, midőn az oly örvedetesen bővülő lapokban versekkel találkozunk, az mind egy-egy szép vi-

rág, ékessége annak a lapnak, elolvasásuk lelki gyönyörűséggel jár. Bizony mondom!

Torma Lajos.

Az első tornaórán

Most, midőn a kultuszminiszter ur a közvetlen felügyelete alá tartozó összes elemi iskolák tagozatánál is a heti tanórák számát egygyel fölemelte, első utam az I. fiuosztályba vezetett, bizonyos tapasztalatok megszerzése végett.

Sok apró, öklömmi kis magyar volt egy csoportban. Alig egy pár nap óta járnak iskolába s így azok szoktatása meglehetősen nagy munkát ró tanítójukra. — A katedra előtt áll tanítójuk. Csupa szívem-ber. Hat élő gyermeke közül négy még iskolába jár, ami nem kis gondot okoz a mai súlyos viszonyok között. Arca derült, szeméi melegséget sugároznak, de a sok gond homlokán mély barázdákat szántott.

Meghuzódok a nyitott ajtóhoz egyik sarkánál, kíváncsian figyelek. A tanító ismerkedni akar, nevetek szőlt. Egy névre hárman is jelentkeznek, holott az anyakönyvben e név alatt csak egy gyermek neve szerepel. A tanító leteszi az anyakönyvet s mind a három gyermeket magához szólítja. Félve, aggódva közelednek feléje, de egyik se akar elől menni. A tanító ezt látva, egyenként vezeti őket kezüknél fogva. Az osztályban mélyseges csend, csak az egyik pad végén hangtalanul szíjog egy elkecseregett unjone.

A tanító barátságos mosollyal megsimogatja az egyiket, miközben mélyseges szeretettel megszólal:

— Hogy hívnak, kis fiam?

A megszólított lassan, bátortalanul fölemeli fejét, de hangot nem ad. Újabb nógatásra szeméi meg-

telnek könnyel és szivettépő hangon sirni kezd... Ugy látszik, csak erre vártak a többiek, mert az osztály különböző részein, mint egy adott jelre, többen is sirni kezdenek....

A tanító ott áll tanácstalanul, mert a sirás hatása fogva tartja lelkét. Egy kis idő múlva, midőn a sirás-kórusa alábbhagy, a második gyerekhez intéz kérdést:

— Ugy-e kis fiam, téged Szabó Lászlónak hívnak?

A gyermek komolyan megrázta fejét, hogy nagyobb nyomtatékot adjon szavának, szinte harsogva kiáltja:

— Nem, engem Szabó Lacikának hívnak!

E bátor kijelentésre hirtelen megszűnik a sirás. Minden szem Lacikára szegeződik, ki nyugalmat öntött társai szívébe. A szomorú arcokat vidám derű önti el s esillogó szemük halát rebeg Lacikának.

— Ha tégedet Szabó Lacikának hívnak, miért jelentkeztél akkor, amikor a nevedet nem mondtam? — kérdi a tanító.

— Pista az én barátom. Ott lakik mellettünk. Együtt jövünk az iskolába, együtt megyünk haza: én őt soha el nem hagyom.

— Jól van, Lacika. — mondja a tanító. Ugy is kell. Szeressétek egymást, mert a jó Istenke ezt látja és így segít meg benneteket.

Gyorsan belépek az osztályba. — Intek a tanítónak, hogy menjünk ki az udvarra, mert a testgyakorlási óra kezdetét vette.

— Gyermek! Szépen párba álltok, lemegyünk az udvarra játszani!.....

Alig hangzott el a parancs, a kis sereg lármás örömmujongással állt sorba. Most mindenik első akart lenni, egy se maradt hátrul. Még a nagyon verszegény Péterke arca is kigyuladt és vértelen, kis, keskeny ajkát rózsapír futotta át.

Nemsokára a játék kezdetét veszi. Sorba állnak nagyság szerint, de két kis fincska kiáll a sorból s kijelentik, hogy ők nem játszanak, haza akarnak menni. Hasztalan minden rábeszélés, ők nem tágitanak. Melléjük állók. Próbálom figyelmüket társaikra fölhívni, akik oly nagy örömmel játszanak. Beám néznek és szinte ellenséges pillantásokkal végigmérnek. Nem akarom haragjukat magamra vonni, elmegyek tőlük, de egy bizonyos távolsághól észrevétlenül figyelem őket.

A taktika bevált. Egy pár perc múlva a csapat végére lopózkodtak és lelkes jókedvvel végezték az előírt gyakorlatokat.

A csengő szava megszólal, jelzi az óra végét. A sor fölbomlik. A gyermekek szétoszlanak, de a két kis nyakas magyar még mindig ott áll, látszik rajtuk, hogy szeretnék továbbra is végezni a torna-gyakorlatok ritmikus mozgásait.

Hozzájuk lépek és megszólalok:

— Ugy-e, jó volt játszani?... Ha jók, szófogadók lesztek, ezután gyakran fogtok játszani. Így játszanak a katonák is. Ha megnőtök, ti mindnyájan magyar katonák lesztek. Ezért kell sokat, nagyon sokat játszani, mert a magyar katonája a világ legjobb katonája.

Mindketten gyorsan összenéznek, fejüket büszkén fölemelve, mint egy vezényszóra, egyszerre kiáltják:

— Igen, játszani fogunk, mert mi is katonák akarunk lenni!

Mikházi.

„Hol vannak a régi csókos pesti éjszakák?”

Írta: Ferenczy György.

Mulik az idő, telnek az évek és szép eszemen mindenre, ami múlt, ráborul az emlékezés. A fiatalság szép korzaka, amikor mindent szabadon, a legkisebb felelősség nélkül cselekedhetünk, amikor a megdölgöttség és a könnyelműség dícsőség volt, lassan lefűnik a horizontról. Hetek, hónapok, esztendőik átvirrasztott éjszakái: amikor minden nap mámoros fövel üdvözöltük a hajnalt, feledésbe mennék és ma már esodálkozni tudok azon, hogy volt idő, amikor heteken át nem aludtam és mégis olyan friss, eleven, mozgékony voltam, amilyen többé soha az életben nem leszek.

Hja, bele kell már nyugodni a megváltozhatatlanba: öregedek a legény. Ma már éjszaka jobban esik az ág és ebéd után legnagyobb gyönyörűségem, ha egyet gombolhatok a mellényemen.

— Ma éjszaka velem tartasz — mondotta barátom, a tehetséges zeneszerző — és szétmúzunk egy kicsit a pesti éjszakában.

Szívesen vállalkoztam s előre szűntem annak, hogy újra viszont látom régi ismerősöm, a pesti éjszakát. — Ha egy pár órára is, de átítem újra azokat a percek, amelyek felejthetlenné varázolták a kezdő újságíró életét.

Elhatároztuk, hogy reggel 9 óra előtt nem fekszünk le és mindent abban a sorrendben csinálunk, ahogy tíz évvel ezelőt. Vacsora, utána klub, kávéház és éjjel után a lokál.

Igy is történt és már a kettest is elhagvta az óramutató, amikor megérkeztünk a „lokálba”. Sok éjszakai estának színhelye volt ez a helyiség is, ahol én abban az időben még javítatlannak látszó bohém, pezsgő és női-mellett jobban éreztem magam, mint odahaza. Ha pénzem volt, ott maradt utolsó fillérig, ha nem volt, akkor vacsora helyett feketekávé mellett kibiceltem át az éjszakát, de a reggelt azt előírás szerint mindig bevártam.

És a nők? Az éjszakának lányai ott ültek mellettem, ha folyt a pezsgő, de nem hagytak el akkor sem, ha költségvetésben deficit mutatkozott és a feketére is csak nehezen futott.

Kedély, hangulat, jókedv, vidám, pajkos órák: ez volt a pesti éjszaka. Nem ismertük a gondot, nem törődünk a holnappal és kihasználtuk a mánap minden másodpercét.

Szerettem az éjszakát s az éjszaka szeretett engem. És most, amikor egy estére ismét felkerestem, azt vettem észre, hogy én hűtlenül elhagytam, elfelejtettem. Az éjszaka azonban még emlékszik reám. A régi képek keltek újra életre bennem, régi ismerős arcok jöttek vidáman felém, hogy üdvözöljenek engem, a megtérő bűnöst.

A zere szállt, a jazz valami új slágerrel játszott. A dobos nagyokat vágott instrumentumjába, majd a zongorista

énekelni kezdett:

Hol vannak a régi csókos pesti éjszakák
Cigányzenés kávéházak, vig melódiák.

S most, amikor visszatértem, láttam, hogy ez alkalommal Zerkovitz nagy igazságot érekel meg dalában, velem együtt azt keresi, ami már csak a múlté, ami többet fel nem támad.

Elűntek a régi emberek, kihaltak a bohémek, agyonszanálták a pesti éjszakát.

Most is mulatnak, most is durrannak a pezsgős üvegek, a palik még mindig nem haltak ki, a fizetőpincér ceruzája ott, ahol az éjszaka mentalitása azt megengedhetőnek tartja, még mindig duplán ír és mégis minden, minden más lett azóta. Más a pezsgős dugó zenéje, más a nők kacaja, más a levegő, más a mentalitás. Minden megváltozott.

Borl bontott a pincér, nők is ültek az asztalom mellett, a virágúrsó leány is megjelent — minden abban a sorrendben, mint valamikor régen és mégis más volt ott minden, azt a régi hangulatot sehogy sem sikerült megtalálnom.

Minden igyekeztem hiábavalóan bizonyítani és én is csak azt kérdeztem magamtól, hogy

Hol vannak a régi csókos pesti éjszakák...

... És jött a hajnal. Öt óra is elmúlt, mikor végre azt hittem, hogy

mégis megtaláltam. Már csak ötven ültem az asztalnál, az éjszakának három árva leánya: Böske, Médi és Rózi, barátom a zeneszerző, meg én. Végre ott maradtak az asztalnál azok, akik életrekeltek — ha csak percekre is — a régi éjszakák emlékeit.

Végre ott ült asztalunknál három leány, kik az éjszakában kerestek meg nehéz és szomorú kenyerüket és mégis van bennük szív, lélek. Kulturáltak, kik Ady-verseket idéztek, irodalomról beszéltek és meglepő jártasságot árultak el a történelemből. Valóságos intelligencia-vizsga következett hajnali 5 óra után a borgözös lokál egyik pökhölvében és őszintén mondom, könnytetéssel tettem le a vizsgát.

Valamikor régen ez mindennapos volt, az éjszaka leányaitól megkívtatták az intelligenciát is, ma azonban ritkák ezek, mint a fehér holló. Nemrég család, ma artistanő — nem esoda, ha ide jutott a pesti éjszaka.

... és jött a reggel. Összetörve érkeztem haza, halálosan fáradtnak éreztem magam. Ekkor győzöttem meg arról, hogy az évek messzire elsodorták és utjaink már többé nem találkozhattak. Szép volt, de elmúlt és többé már vissza sose tér.

Három napja történt, hogy találkozni akartam a pesti éjszakával és még ma is fáj a derekam, álmos vagyok. Nagyokat nyújtózom az ágygámban és eltemetem a „régis csókos pesti éjszakát”.

Debreceni tojáskereskedők két évre visszanyuló tojás-pere a bíróság előtt

A tárgyalást tanukihallgatások miatt elnapolták

Bonyolult családi ügyben ítékezett pénteken a debreceni kir. törvényszék Tokay Gyula dr. egyesbírája. A családi ügy előzményei még 1926. évre nyulnak vissza, a mikor is a Tojáskereskedelmi RT debreceni fiókja, állítólag tudatosan, 3260 darab romlott, illetőleg exportra nem alkalmas, kicsiny tojásokat értékesített a közeli Kabán s e tojásokat Blum Móricnak, a Valtner Sándor debreceni tojáskereskedő cég vásárlójának adták el.

Valtner Sándor tojáskereskedő cég megbízottjának: Blum Móricnak azonban gyanússá vált a megvásárolt tojásárú, miért is a tojásvizsgálat során megállapította, mi szerint a tojások legnagyobb része már romlott állapotban van, a többi egészséges tojás pedig olyan kicsiny, hogy azok nem alkalmasak az exportálásra. A tojásokat nem közvetlen a Tojáskereskedelmi RT-től vásárolta össze Blum, hanem kofaasszonyoktól, akikről később kiderült, hogy a Tojáskereskedelmi RT megbízásából, a cég tojását árulják.

Ezek alapján a Kabai csendőrségre ment és megtette az ügyben a feljelentést. A megindult nyomozás megállapította, hogy a Tojáskereskedelmi RT a 3260 darab romlott, illetőleg nem exportképes tojás-kvantumot azzal a céllal szálaltatta ki Kabára, hogy ott azokat értékesítse; egyébként pedig fűdván azt, hogy ugyanakkor a Valtner Sándor debreceni tojáskereskedő cég alkalmazottja tojásösszevásárlás céljából Kabán tartózkodik, feltehető volt tehát, hogy célszerűen, oly módon akartak megszabadulni az értéktelen árutól, hogy azt épp a konkurrens cég vásárolja meg.

A lefolytatott nyomozás után eljárás indult a Tojáskereskedelmi RT tojásvásárlója: Klein Sándor ellen, család címén, míg a részvény társaság főtisztviselője: Guttmann Károly ellen, mint büntetendőre való felbujtó, tettéstárs ellen indult meg az eljárás.

Ez ügyben tárgyalást pénteken délelőtt a debreceni kir. törvényszék Tokay Gyula egyesbírája. A kir. ügyészség képviselőjében Kádár István dr. ügyész jelent meg a tárgyaláson, míg a védelmet Fábrián Kálmán dr. budapesti és Leveles Imre dr. debreceni ügyvédek látták el. A sértett céget Hegedűs Béla dr. ügyvéd képviselte.

A tárgyalás megnyitása után Tokay Bíró ismertette a vádat, a mely szerint a debreceni királyi ügyészség Klein Sándort csalással vádolja, míg Guttmann Sándort a család büntetendőre való felbujtással, mert 1926. évi április 28-án Blum Móricnak, a Valtner Sándor cég tojásvásárlójának Papp Irén és Papp Lajosné kofaasszonyokkal, 3260 darab romlott tojást adtak el.

Klein Sándor elsőrendű vádlottat hallgatta ki elsőnek a bíróság, aki annak idején beismerő vallomást tett. A tárgyalás során elmondotta, hogy ő csak azért tett annak idején beismerő vallomást, mert arra dr. Jakobovits József ügyvéd rábírta őt.

Guttmann Károly, másodrendű

vádlott kihallgatásakor azt adta elő, hogy a 3260 darab tojásnak csak egy része volt rossz, nagyobb része egészséges volt, csak oly kicsiny, hogy exportra nem alkalmas. Arról egyáltalában nem volt tudomása, hogy a tojások között rossz is van; ő csak azért adta át Klein Sándornak, a cég vásárlójának a tojásokat eladás céljából, mert a kis tojásokat oly kis helyen, mint Kabán is, könnyebben lehet értékesíteni.

A bíróság elsőnek Blum Móricot hallgatta ki tanuként, aki elmondta, hogy 1926. április 28-án kofaasszonyok hordták hozzá a vásárlás, 200-300 darabonkénti részletekben, a tojást. Mikor az asszonytól megkérdezte, hogy honnan hozták a tojást, azok azt válaszolták, hogy a kabai tanyákról. Egy kofa asszony rossz tojásokat hozott neki és ő ekkor megfenyegette őket, hogy ha nem mondják el, hogy a tojások honnan valók, akkor szót a csendőröknek. Erre a kofaasszonyok szétfutottak és arra felé az utca felé futottak, hol részükre eladás végett Klein adogatta a tojásokat, ládákból. Ő szót a csendőröknek és azok cea háromezernyi tojást, 9 ládával, lefoglaltak és Püspökladányba, a szolgabírói irodára vitték, ahol azokat lefoglalták. Klein és Guttmann ellen pedig eljárást indítottak.

Friedmann Mór vallomása, melyet a rendőrség előtt tett, megfelel a valóságnak.

Kramer Lipót, jelenleg tiszadadi lakos, 1926-ban a Tojáskereskedelmi RT alkalmazottjának a jegyzőkönyvi vallomását ismertette a bíróság. E szerint Kramer emlékezik, hogy Klein annak idején kijelentette előtte, hogy a romlott és kis tojások „elsíbolására“ Guttmann Károly megbízást adott neki.

Békési Emilné-lényegében érdem

telen vallomása után Klein Róza, a cég könyvelője tesz vallomást arra vonatkozólag, hogy a kérdéses tojás-kvantumot miként könyvelték el. A tanu azonban erre nem emlékezik. Csernyi Sándor raktárnok tanuvallomása után a bíróság Valtner Sámuelét hallgatta ki. A tanu elmondja, hogy 1926-ban a debreceni piacon nagy konkurenciát jelentett a Tojáskereskedelmi RT. A romlott tojásra vonatkozólag előadta, hogy tavasszal nincs romlott tojás. Ha rossz tojás van forgalomban, az teleltett, azaz mult évről való, elrak-

tározott tojás.

A tanukihallgatások után Kádár István dr. ügyész a bizonyítás kiégésítésére tett indítványt. Ennek során kérte a bíróságot, hogy Valtner Károlynak és annak a négy kabai kofaasszonynak, akik árusították a Tojáskereskedelmi RT tojásait, tanukénti kihallgatását rendelje el. Az előterjesztett indítványhoz csatlakozott Fábrián Károly dr. védő is.

A bíróság az indítványt elfogadta s a bejelentett tanuk kihallgatását elrendelte, a pénteki főtárgyalást pedig elnapolta.

Balán, a rablóvezér haldoklik

Kolozsvárról jelentik: A Fogaras környékét heteken át rémületben tartó, Balán nevű rablóvezért tudvalevően áruhába öltözött csendőőrök több puskalövessel megadásra kényszerítették. Az egyik golyó a haramia alsótestébe furódott. — Bevitték a fogarasi kórházba, ahol állapota hirtelen válságosra fordult. A bandita, akinek felgyógyulását már bizonyosra vették, tegnap hirtelen rosszul lett és halála már csak napok vagy órák kérdése lehet. Hirtelen hatalmas láz lépett fel, amely 40 és fél fokra emelke-

dett. Balán teljesen legyöngült és kibírhatatlan fájdalomról panaszkodott. Állapotának rosszabbodása hír szerint a miatt következett be, mert a csendőrgolyó átfurta a máját. Amikor Fogarason hire terjedt, hogy Balán haldoklik, nagy tömegek csoportosultak a kórház körül és várták a kiszivárgó híreket. Ma hajnalban hire terjedt, hogy a bandita már meghalt és sokan látni vélték, hogy tetemét át is szállították a hullaházba. A fogarasi kórház igazgatósága cáfolja a halálhírt.

Felemelték a város hozzájárulását a tanyai iskolák fenntartásához

A háboru előtt Debrecen tanyavidékén meglehetősen elmaradott állapotban volt a népoktatás és csak 14 tanterem állott rendelkezésre. Annál nagyobb erővel indult meg aztán a háboru utáni években az elmulasztott pótlása, évről-évre szaporodnak a tanyai iskolák és jövőre, ha a tanyai iskolákat építő akció befejeződik a békebeli 14 tanteremmel szemben 54 tanteremben fogják oktatni a tanyai gyermekeket.

A törvényhozás felhatalmazást adott a kultuszminiszternek, hogy a tanyai iskolák fenntartásának a

költségeit részben a községekre hárítsa át. Természetesen Debrecenben is ez a helyzet és a tanyai iskolák fenntartási költségeinek egy jelentékeny hányadát a városra akarták hárítani. Dr. Csűrös Ferenc kultúrtalesnök legutóbbi budapesti útja alkalmával ebben az ügyben is tárgyalásokat folytatott a kultuszminisztériumban és sikerült is a kultuszminiszter képviselőjével egy méltányos megállapodást létesítenie. Ezen megállapodás alapján egy leirat érkezett a városhoz, amely 1927-re elengedi a városnak a hozzájárulást, — míg 1928-ra 11.980 pengőben állapítja meg a hozzájárulást, — 1929. január 1-től kezdve pedig évi 15.000 pengővel kell hozzájárulni a tanyai iskolák fenntartásához. Tekintve, hogy a háboru előtt, amikor csak 14 tanteremben tanítottak, a város 6000 aranykoronát fizetett, aránylag nem is magas ez az összeg 54 tanteremszám mellett.

A takarékosági bizottság javaslatára a jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy az 1928. évre kivetett összeget, — miát póthitelt vegyék fel, míg az 1929-től járó hozzájárulást 15.000 pengőt a jövőben rendszeresen beállítják a költségvetésbe.

Bőröndöt, retikült, pénztárcát

FEUERMANN bőröndösmester
Debrecen, Piac-u. 26. (Gambirinus passage)

Elsőrendű munkát

a legújabb divat szerint
mérsékelt árban készíti

Sugár Sámuel, úriszob

Varga ucca 16. szám.
Telefon 13-97.

Ha fontos Önnek a **minőség**
és megelégedett akar lenni, akkor

rádió, csillár és villany

felszerelési tárgyakat üzletemben
szerzi be, mert szavatolok a jó
áruért és meg nem felelőt becserelek.
Raktáram dusan fel van szerelve,
ugy, hogy annak párját csak
Budapesten találhatja meg.

Villanykörtékből csak a legjobb

Tungram-ot és Osram-ot árulok

a legolcsóbb árak mellett.

Kedvező részlettízetés a „Takarékosság“ révén.

Képes árjegyzékem, ugyszintén a Philips közlemények
díjtalanul állnak rendelkezésére.

Műszaki és Elektrotechnikai Szaküzlet

Bleyer Ernő

Debrecen, (Piac) Ferenc József ut 41.

Ítéletetek: Tamási Aron vagy Szabó Dezső

Kemény kötésű, legény a talpán mindkettő, mert: székely. Én nem akarom Szabó Dezső értékeit felfedezni, hiszem velem együtt meghajlik az ő roppant tehetsége előtt minden könyv ismerő ember. Meghajlunk a zseni robusztus ereje előtt, de nem félünk bevallani azt sem, hogy a nagy tehetségnek roppant hibái is vannak. Mindezen hibák főhíbbája Szabó Dezsőnél az a végtelenül önámítás, mivel aztán hártalan véletlekbe sodródik a mai magyar irodalom kétségkívül egyik legnagyobb trója. Az ő szemében egy író van: és az Szabó Dezső. Az ő felfogása szerint egyetlen ember alkothat ma irodalmi értéket magyar nyelven: és az Szabó Dezső. Egyetlen ember ítéltet halálos kegyetlenséggel minden magyar író felett: és ez az ember Szabó Dezső. Az igaz, hogy azzal se sokat törődik aztán, hogy mi a véleménye az embernek éppen ő róla. És ez is az önteltségnek, a mindenkifeletti érzésnek a torzszülőtte nála. Az igaz, hogy sokat adott a magyar irodalomnak, de ezért ne várjon mindent úgy, hogy az elismerés, a magasztalás kizárólag őt illeti meg. Sok szépet alkotott, fenséges meglátásai voltak és vannak, de nem volna szabad konok fanatizmussal azt hitani, hogy csak ő láthat, ő alkothat, mert amit nem ő írt, az véletlenül se lehet becses és főleg nem lehet irodalmi érték. Jól tudom, hogy ezek a megállapítások nem gyógyíthatják ki Szabó Dezsőt az ő egyéni önistenítéséből, de elkellett mondanom azért, mert egy másik székely író kegyetlenül a földhöz vert Szabó Dezső a türelmes papíron. A csiki székely fiúról egy cseppig leszedte Szabó Dezső nemcsak az irodalmi, de minden emberi jóságából és okosságából adódott szenteltvizet. Ha Szabó Dezsőn állana a helyzet, akkor Tamási Aron, a csiki székely, a kemény kötésű legény már a múlté lenne, pedig Aron a Tamásiék még a jövődjéé is, nemcsak a jelené. Nagy büne nagyon Aronnak, olyan rémségesen nagy, hogy a másik székely, — ki Budán itél az élők fölött, — nem tudja megbocsátani neki. Tamási Aron alkotni mert s hozzá még szépet és hatalmasat, hogy az még a Szabó Dezső művét is szelplővel verte meg. Igen belefájdult az az alkotás a Szabó Dezső veséjébe, mert olyan mérgesen és elvadultan kezdett köpködni a fiatal Aron mesterre, hogy az még az eddigi szabódezsősöködött mértéket is messze túlszárnyalta a lepockondiásában.

Nemcsak nekem, de sok embernek fáj az, ami most Tamási Aront elszomorította. Hiszem, hogy szomorú, mert az olyan ember, aki nemcsak akarja, de meg is cselekszi a jót s aztán azért a jóért kegyetlenül ledorongolja olyan valakit, mint Szabó Dezső, akinek a háta megitt pedig egy egész sor olvasó és tüntető tábor áll, akkor az a szépet és jót cselekvő ember a saját mellére hajlik és nekibusultán kérdezi: Ugyan hisz, a mi olyan cselekedtem, hogy így bánjak velem? Megmondom én, jó Tamási Aron, kinek szívet és lelkét a legegényibb és legőszesebb írásra csókolt az erdélyieket vigasztaló Isten. Tudod, te nemes tesóvér, te nagyon szépen csodáltattad meg magad az írással, s túl fiatalon mertél olyant adni, amit más késő vénységében sem adhat soha, ha ezer lélek szorult is belé. Tudod, Aronka — Benedek apó is így beszél, — te a „Székelyfa sorsában” túlságosan is magadat adtad és ezt nem tudják megbocsátani a „Szűzmáriás királyfinak”, akinek bölcsőt vagy koporsót, de nem kútintető irodalmi díjat szántak a nagyok és beérkezettek. Aron mester, a nagy Isten szerelmére, te nemcsak sokat mertél, de igen sokat is adtál s baj ott van, hogy ezért meg is jutalmaztak. Ha elhallgatnak, ha rád se néznek, ne félj

semmit, akkor a budai székely, a mindenki felett itélő Szabó Dezső se veszi észre, hogy az erdélyi irás renaissance — rá meg mertél születni. De ne busulj Aron mester, mert ha te busulsz, máink is igen s ha te vidulsz, azonképpen mi is, mert mi benned látjuk az új alkotások egyedülálló megbántottját.

Szalacsy R. Imre.

Amerika tiltakozik az angol-francia titkos tengeri egyezmény ellen

A Newyork American washingtoni tudósítója iteles forrásból azt a hírt jelenti, hogy a külügyi államtitkárság legközelebb kategorikus és erőteljes hangú jegyzéket fog intézni a brit és francia kormányokhoz, amelyben a titkos tengeri egyezmény ellen a leghatározottabb formában foglal állást. A jegyzék csak néhány pontból áll és azt tartalmazza, hogy az Egyesült

Államok ragaszkodnak az előirányzott tengerészeti programhoz, kifogásolják az ez év őszére Genfben összehívott általános leszerelést megelőző konferenciát. Amint a Newyork American washingtoni tudósítója értesült, a jegyzéket a londoni és párisi amerikai nagykövetségek a jövő hét folyamán nyújtják át az illetékes külügyminisztereknek.

Magyarbarát francia képviselő levele Urmánczy Nándorhoz

Budapest, szeptember 21. A Szabad-ságtéren levő ereklés országzászló tartó felavatásán Urbánczy Nándor táviratilag üdvözölte Tisseyre francia szenátort, aki a francia szenátusban számos magyarbarát beszédet tartott és egyébként is mint a magyar nemzet nagy barátja ismeretes. A táviratra Tisseyre szenátor levélben válaszolt, amelyet azonban Urmánczy Nándor — mivel négy héttel Londonban tartózkodott, ahol mint ismeretes, meglátogatta Rothermere lordot is — csak most kapott kézhez. A levél a következőképpen hangzik:

Elrők Ur! Rlvid távollét után haza-

érkezve találtam meg táviratát, bocsáson meg, hogy nem feleltem Önnek, ugyanazon a módon, de ezuton sietek Önrel tudatni, hogy rendkívül meg voltam hatva szives megemlékezéséről és irántam való rokonszenve átérzéséről. Önrel együtt hön öhajtom, hogy az Ön hazája megtalálja a közeljövöben az elégtételt és a megnyugást, amely szükséges ahhoz, hogy hazája politikailag és gazdaságilag életképes legyen. Imételten köszönetet mondok. Fogadjon Elnök Ur őszinte baráti érdesem nyilvánítását, amelyről biztosítom Ört. Páris, 1928 augusztus hó 24-én.

Tisseyre sk.

A bécsi rejtély

A fia gyilkolta meg Artmann tanácsost és anyját

Bécs, szeptember 21. A tartományi törvényszéken ma délelőtt ismét részletesen kihallgatták ifjabb Artmann Ferdinándot, aki tegnap óta előzetes letartóztatásban van, minthogy maga is beismerde, hogy atyját tulajdonképpen ő gyilkolta meg. A vizsgálóbíró most — a Stunde értesülése szerint — különböző körülményekből arra következtet, hogy a fiatal Artmann lelkiismeretét nemcsak atyja, hanem anyja meggyilkolása is terheli.

Tekintettel arra, hogy Artmann tegnap óta vizsgálati fogoly, a vizsgálat lefolyásáról a lapok közlelbbi részleteket nem közölhetnek. Amennyiben a vizsgálat arra a megállapításra vezetne, hogy ifjabb Artmann Ferdinánd tényleg bűnös anyja meggyilkolásában, — úgy a tartományi törvényszék erről rövid kommunikét fog kiadni. A legközelebbi napokban megtörténik a fiatalkoru gyilkos elmeállapotának megvizsgálása is, mint hogy különböző jelek arra mutatnak, hogy a fiatal ember nem normális és hogy a kétfős gyilkosságot is beszámíthatatlan állapotban követte el.

Az ebédli melletti szobában, hol Artmann Nándor kormánytanácsos feleségének holttestét találták meg, egy Stever-pisztoly hevert, a melyből mind a hat golyó ki volt löve, a diványról leesüggő takaró alatt pedig véres vadászkesz volt. A fiu, mint ismeretes, először ugy adta elő a tragédiát, hogy szülei összeveszték s anyja a vadászkeszsel összeszurkálta az apát, majd

töltött revolverrel az apára lőtt. Tegnap este hosszas vallatás után beismerde a gimnazista fiu, hogy ő is ejtett egy szurást az apján, a mely az apa mellét járta át. A rendőrorvos megállapítása szerint ez a szurás okozta a kormánytanácsos halálát, mert amikor a revolvergolyó Artmann szájába hatolt, akkor a kormánytanácsos már halott volt. A fiu később megváltoztatta előbbi vallomását és a tragédia lefolyását így adta elő:

Reggel felé nagy veszekedésre öbrédt s amikor kinyitott az ágyból, megdöbbenve látta, hogy apja kezében véres vadászkesz van, az anyja pedig sebesülten fekszik a diványon: ő atyjához ugrott, hogy kicsavarja kezéből a vadászkeszt, a mikor anyja a diványon felkényköelve, egy pisztolyt sűtött el, úgy, hogy apja összeesett.

Ő félt, hogy az apja ismét feltápaszkodik és rátámad az anyjára, ezért szurt a vadászkeszsel atyjának mellébe. A véres vadászkeszt ezután ő csempészte oda a takaró széle alá, a pisztolyt pedig a diványra, az anyja kezébe.

A rendőrségnek az a fellelése, hogy a fiu vallomása nem igaz s hogy előre megfontolt szándékkal ölte meg az apát. A rendőrség egyelőre nem következtet arra, hogy a gimnazista fiu anyját is meggyilkolta s az a fellelése, hogy Artmann önmagát lötte halánték-miután fiával együtt, előre megfontolt szándékkal, meggyilkolta férjét.

Rádió az állomáson

Első hallásra szokatlan, de a ma ga nemében páratlan az az újítás, ami ezután az utazó, mindig idegesen váró közönség érdekében történt. Itt nem beszélünk a kedélyesen söröző pesti vendégekről, akik esetleg egy-egy vonat indulását elpassezolhatják, ha a sör kitűnő, ha nem azokról, akik vagy az utolsó percben érkeznek és ijedt tolongással lépnek a lábunkra, vagy akik már két, három órával előbb ott ül doyéinek a várótermek székei padjain. Ezeket, főleg ezeket tartotta szem előtt az a kulturgondolkodás, hogy az állomásokon rádiót szereljen fel. A mindig türelmetlen utas, aki az állomás szász, látott circulatát úgyi s unja már, most aztán a világ minden tájáról híreket ill, zenét és előadást figyelhet s ulán észre sem veszi, ha nagy ügybizgóságában — lekési a vonatot. Ami pedig az utazó, egyik vonattól a másikig váró közönséget illeti, annak az előnye, hogy most már rádió mellett ülheti ugyan az időt, talán említene se len. Egészesen kiválóan ügyes ötlete volt a rohanó időnek az, hogy az állomások rádió útján az utazó közönségnek az országok, a vonatra várakozó tanyai gazda pl. már az induló vonattal elviheti azt a hírt, amit esetleg csak napok és hetek múlva tudhatott volna meg.

Egy lépéssel előbbre jutottunk ezzel a ténnyel is és biztos, hogy ez a lépésünk egy lépcsővel magasabbra van a kultúra palotájában, mint az eddigi. És szeretnénk már ott tartani, hogy a legutolsó órházból előrerukkolt kicsi állomáson is katlogna a világot összefogó rádió és hirdeté az emberiség előrehaladását.

Sz. R. I.

EGY SZIGETET NEM TALÁLTAK A HELYÉN

Milánói jelentés szerint a Kraszin orosz jég-törő tegnap elérte az északi szélesség 81 foka 44 perces körét. Ennyire északra még sohasem járt hajó, minthogy itt rendszerint már áthatolhatatlan a jég. A hajó parancsnoka megállapította, hogy a térképen szereplő Gillis sziget nem található. Ugyanezre a megállapításra jutott annak idején Nobile tábornok is.

EMLEKOSZLOPOT ÁLLITANAK DUKLÁN A CSEH ÁRULÁSNAK

Prága, szept. 21. A miniszterelnök lapja, az agrár Vecser szerint Kassán bizottság alakult abból a célból, hogy országos gyűjtést indítson meg, amelynek jövedelméből a Dukla-szorosban állítsák fel a forradalom emlékoszlopát. Azt a nevezetes eseményt fogja a szobormű megörökíteni, amikor az egykori prágai házieread: a cs. és kir. 28. gyalogezred átpártolt az oroszokhoz és ezzel megpecsételte a szláv szolidaritást.

Legolcsóbban fest, tisztít

Weisz, Arany János-u. 9. Gyász esetén tizenkét óra alatt fest

Emberbőrbe kötött könyvek

Indiában meg volt tiltva a könyveket állatbőrbe kötni. Vallásos tilalom volt ez. A háboruban azt beszéltek, ha egy „színes“ katoná esik és holtteste a győző kezébe esik, akkor az európai lebérgyőző a „színes“ bőrbe háborus emlékiratait vagy a békeszerződéseket fogja kötni.

Kitalálás! Mi más lehetne? Sehol sem találtak ilyen kötetet és a mesét azért találták ki, hogy a színesek kedvét elvegyék a háborútól. Emberbőrbe kötött könyvek azonban igenis léteznek. A legöregebb ilyen könyvet a párisi Nemzeti Könyvtár-ban őrzik a tizenharmadik századból, egy szerzetes végrendeletileg meghagyta, hogy egy általa lemasolt könyvet halála után saját bőrébe kössék. Humorosabb volt a tizenharmadik században Esquit és Hurter, két angol orvos, akik tudományos könyveiket pácienseik bőrébe kötötték. Az angol Nemzeti Könyvtárban ma is őrzik a Cordier gyilkos esetéről ma is jelentést: a terjedelmes jelentés fedelei a gyilkos bőréből készültek. James Allan rabló ugyilátszik erről tudomással bírt, mert a börtönben megírta emlékiratait és szintén végrendeletileg hagyta meg, hogy a saját bőrébe kössék őket, ami meg is történt. A tizenhetedik században boszorkányok bőrét használták fel ilyen célokra. Turgeaux márkí könyvtárában egy kis emberbőrbe kötött könyv volt látható: „Az emberiség első alkotmánya. 1793.“ — a francia forradalom vívmánya.

De a huszadik századnak is van egy ilyen példánya. Flamarion világiúrú francia csillagász egyik legrajongóbb tisztelője egy szép fiatal asszony volt. Az asszony korán elhunyt és végrendeletében Flamarionnak hagyta bal gömbölyded vállá patyolatbőrét azzal, hogy a csillagászköltő ebbe a bőrbe kötsse főművének, az „Ég és föld“ nek a kéziratát. Flamarion teljesítette ezt az utolsó kívánságot.

Mi ez? Romantika. Kis-é realiztikus, talán izellen is, de romantika. Egyébként jó adag humor is. Játékos humor, amely bár kinövés és kivétel, bizonyítja, hogy könyv elsősorban olvasmány. A könyv játékszer és a kötés nagy, végzetes fontossággal bír. Egy könyvvel tulajdonképpen senki sincs megelégedve. Részint azért, mert mást gondolt, másként gondolta és képzelte el, részint pedig azért, mert mindenki azt hiszi, hogy az ő bőrére megy a könyv. Ezzel szemben áll, hogy mindig az író bőrére megy: könyvébe fulasztja életét, amelyet nem ő, hanem ír, nem tudja megalkotni, ami célként előtte lebeg, hiúnak és ostobának, unalmasnak bélyegzik, — szóval akkor is az ő bőrére megy, ha nem a saját bőrébe kötetli. Készséggel aláírom, hogy a két angol orvos perfidiát követett el. De viszont meg kell hagyni, hogy az angol rabló saját bőrébe kötött emlékiratait már nagy akasztóhumort reprezentáltak, bár tényleg „akasztófa“-humor volt. Az írónak azonban tisztába kell jönnie azzal, hogy könyve nem olvasmány, hanem lapátától fel és le minden. Ezt egyszerű tudomásul véve nem volna rossz, ha az írókat arra köteleznék egy törvény, hogy bőrüket haláluk után a könyvkötő kapja, hogy a munkáikat belekösse. Ily módon legalább egyszer „gazán“ „összegyűjtött munkákról“ lehetne szó és ha az olvasó látná, hogy tényleg az író bőrére megy a dolog, végre megcsesne az, ami talán még nem történt meg soha egy író életében: hogy az olvasó elolvassa és tárgyilagosan olvassa el a megvásárolt könyvet. De ehhez az írónak meg kell halnia. Mint eddig. Azt hittem, hogy — új ötletem volt. Igazán semmi új sincs a nap alatt.

N. P.

Segédet keresett és tíz pengő jutalmat kapott

Ujabb jutalomkiosztás kiadóhivatalunkban

Apróhirdetésünk, mely nap-nap után nagyobb érdeklődést kelt a a jutalom kiosztásával, mely csaknem mindennap meghozza a magadikiosztását. Ma délután fél 6 órakor Forgács Antal fodrászmeister, aki Arany János uca 2. szám alatt lakik, egy hirdetést adott fel kiadóhivatalunkban. Nem is gondolta, hogy milyen szerencsés véletlen került az útjába. Segédet keres a feladott apró hirdetésben s

mikor átadja a céduláját, kiadóhivatalunk tisztviselője tudtul adta neki, hogy a 10 pengős jutalmat ő nyerte el. Természetesen megörült a szerencsének és boldogan tette zsebre a könnyen szerzett tíz pengőt.

A holnapi napon újabb jutalomkiosztások kerülnek sorra és pedig még egy 10 P, 20 P, 50 P és egy 100 pengős jutalom várja a szerencsés hirdetőköt.

Egyesíteni akarja a város az ispotályi szegényházat és a városi szegényházat

Segélyt kap az unitárius egyházközség

A református egyház által fenntartott ispotály a közel jövőben fogja ünnepelni 400 esztendő fennállásának évfordulóját. Ez a jóléti intézmény olyan multra tekinthet vissza, amely párját ritkítja. Előbb az alkalmából azt kérte a református egyház a várostól, hogy az ispotályi szegényház évi dotációját emelje fel.

A takarékosági bizottság, amely tegnap foglalkozott a kérelemmel, azt a gondolatot vetette fel, hogy nem-e volna célszerű a városi szegényházat és az ispotályi református szegényházat egyesíteni. Epen erre való tekintettel nem is tett javaslatot a segély felemelésére vo-

natkozólag. A jog- és pénzügyi bizottság is magáévá tette ezt a gondolatot és megbízza a városi tanácsot, hogy a két szegényház egyesítése érdekében kezdjenek el tárgyalásokat a református egyházzal.

Ugyancsak segélykéréssel fordult a városhoz a debreceni Unitárius Leányegyházközség is, amely beadványában évi 3000 pengő segély kiutalását kérte. Tekintettel azonban a város nehéz anyagi helyzetére, a takarékosági bizottság javaslata alapján a jog- és pénzügyi bizottság csak évi 1000 pengő segély megadását javasolja a közgyűlésnek.

Felemeli a város a Kereskedő Társulat iskoláinak és az izr. polgári iskola segélyét

A legközelebbi törvényhatósági közgyűlés, amely szeptember végén lesz, nagyon sok segélykéréssel fog foglalkozni. Rengeteg kulturális intézmény fordul a városhoz támogatásért és a város, mely már annyi áldozatot hozott a magyar kultúra érdekében, ezuttal sem tagadja meg magát, rendre segélyben részesíti a hozzá forduló és a segélyre rászoruló kulturális egyesületeket, intézményeket és iskolákat. Ezeket a kérelmeket most tárgyalja le a takarékosági bizottság, utána pedig a jogi és pénzügyi bizottság és csak ilyen alapos letárgyalás után kerül a törvényhatósági közgyűlés elé.

Tegnap is két iskola kérése foglalkoztatta ezeket a bizottságokat. A Debreceni Kereskedő Társulat segélyt kérő beadványában rámutatott arra, hogy az általa fenntartott iskoláknál igen nagy anyagi nehézségek állottak elő. Az egyes iskolai tagozatoknál a kiadások rendkívül megnövekedtek, sokba kerül az iskolák felszerelése, a tanteremek kijavítása, továbbá több tanerőt kell alkalmazni, mint régebben. A város eddig is segélyben részesítette a társulatot és most a segélyek a következőképpen való felemelését kérte. A fű felső kereskedelmi iskolánál 2320 pengőről 10.000-re, a női felső kereskedelmi iskolánál 3480 pengőről 10.000-re, a polgári iskolánál 17.168 pengőről 28.000-re, a kereskedő tanonciskolánál pedig 6960 pengőről 7000-re.

Rámutatott a beadványban a kereskedő társulat arra is, hogy a

polgári iskola és a kereskedő tanonciskola fenntartásával a városnak is segít, mert ha nem tartaná fenn ezeket az iskolákat, úgy a városnak kellene gondoskodni hasonló iskolákról.

A takarékosági bizottság méltányolva a Kereskedő Társulat szolgálatait, amelyeket a városnak e két iskola fenntartásával tesz, de figyelembe véve a város teherbíró képességét is, azt a javaslatot tette a jog- és pénzügyi bizottságnak, hogy a polgári iskola segélyét 9000 pengővel, a fű felső kereskedelmi iskola segélyét 2680 pengővel, a női felső kereskedelmi iskola segélyét 1520 pengővel emeljék fel.

A javaslatot a jog- és pénzügyi bizottság pártolólággal terjeszti a közgyűlés elé.

Ugyancsak segélykéréssel fordult a városhoz a Debreceni Izraelita Hitközség is és kérte az általa fenntartott leány polgári iskola segélyének a felemelését. Ez az iskola békében évi 5000 aranykorona segélyt kapott a várostól, holott akkor sokkal kedvezőbbek voltak a viszonyok, mert az iskola fenntartása 15.750 koronába került, — míg most 41.139 pengőre van szükség. A hitközség jelenlegi 4200 P segélyének 12.000 pengőre való felemelését kérte. A nehéz helyzetre való tekintettel a város ezt a kérelmet sem tudta teljes mértékben honorálni, hanem a kért 12.000 P helyett évi 10.000 pengő segély megadását javasolja a közgyűlésnek.

A „schöne Lotti“ kitöltötte büntetését és kitoloncolták Magyarországból

Részletesen beszámoltunk annak idején arról, hogy a debreceni rendőrség őrizetbe vette Ulbrich Lotti német nevelőnőt, akit már egy alkalommal öt évre kitiltottak Magyarország területéről és toloncun küldtek haza Csehszlovákiába.

A „schöne Lotti“ azonban ugyilátszik jól érezte magát Magyarországon, mert kitoloncolása után néhány héttel visszajött Magyarországra és Debrecenben Paneth kóser-szalámi gyárosnál vállalt alkalmazást.

A rendőrség kihágási bírósága a „Schöne Lottit“ 15 napi elzárásra ítélte, aki most töltötte ki a büntetését. Szabadlábra azonban mégsem került, mert Budapestre kísérték a toloncházba, — onnan pedig rendőri fedezettel viszik a cseh határra.

Gyászrovat

POLGÁR SZÜCS ISTVÁN MEGHALT

A debreceni polgári társadalom régi, derék tagja dőlt ki az élők sorából: meghalt Polgár Szücs István, életének 86-ik évében. Az elhunyt egyidőben a törvényhatósági bizottságnak és haláláig a ref. presbyteriumnak is tagja volt. Halálát széleskörű rokonság gyászolja. A gyászoló család a következő gyászjelentést bocsájította ki:

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó férjem, szeretett jó nagyapa, dédnagyapánk és jó rokonunk, néhai polg. Szücs István volt városi bizottsági tag, református egyház presbitere stb. áldásos életének 86. boldog házasságának 46-ik évében hosszas gyengélkedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét f. hó 22-én délután 3 órakor fogjuk a Hatvan uca 62. számú házunktól a Nagytemplomban tartandó ima után a Péterfiak temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Vég-tisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. — Debrecen, 1928 szeptember hó 21. Béke poraira! — Bánatos özvegye: Szücs Istvánné Boldogh Zsuzsánna. Veje: Varjas Gyula családjával. Dédnokái: Nagy Tibike és Györgyike. Elhalt testvéreinek gyermekei, valamint a nagyszámú rokonság nevében is. A temetést Fehértől temetkezési intézete rendezi.

Oláh Juliska élt 3 napot. Temetése f. hó 22-én délelőtt 10 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint a Csapó uca 37. sz. háztól a Hatvan uca-i temetőbe.

Tóth Zsuzsika élt 7 évet. Temetése f. hó 22-én délután 2 órakor lesz a Hatvan u. temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértől tem. váll. rendezi.

Hüse Imre gazdálkodó, élt 19 évet. Temetése f. hó 22-én délután 4 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint az egyetemi klinikáról való hazaszállítás után Balmazújvároson. A szállítást Fehértől tem. váll. végzi.

legolcsóbban Huray műszerésznél, Hunyadi uca 26. sz. Telefon 10-84.

Írógépek

A sport ifju rajongói...

Megtaláltam a Jókai FC klubházát A csapatnak 36 pengő a vagyona - Tréner kellene

A „Debreczen” sport rovatában csaknem mindennap olvashatók az ifjusági sportalakulatok felhívása. Egyszer az Asztalos FC, máskor a Jókai FC, majd meg a PIFC intézője hívta fel ezeket a csapatokat, melyeknek létezéséről a nagyközönség alig-alig tud. Mert ugyan ki tudta azt, hogy a Jókai FC már hét éve működik? Bevallom magam sem tudtam semmit a csapatról és amikor olvastam a csapat intézőnek felhívását, melyben a csapat tagjait kéri ennél a szobornál, annál a parknál való megjelenésre. Elhatároztam hosszas vágyakozás után, hogy egyszer egy ilyen felhívásra én is elmegyek Sportrovatvezetőnk kedves engedelmével ezen a héten várva lestem a felhívást behozókat. Végre csüörtökön este egy begyűrt irgás, 14—16 év körüli sport-fiú közlés végett szerkesztőségünkbe a következő felhívás szövegét hozta be:

FELHÍVÁS

Felkérem a Jókai FC. összes játékosait, hogy folyó hó 21-én pénteken este fél 8 órára a klubhelyiségben, fontos ügyben okvetlen jelenjenek meg, mivel a vasárnapi mérkőzés körül akadályok merültek fel. Intéző.

Mint a vércse áldozatára, hogy csap le úgy léptem az ifjuhoz és megérdeklődtem, hogy hol van a Jókai FC klub helyisége, egyben bejelentettem azon szándékomat, hogy megjelenek én is a felhívásra.

Miután nagy kételkedve közölte velem az ifju, hogy a Jókai FC klub helyisége, a Honvéd-temető ucca 4. sz. alatt van, elgondolható izgalommal vártam a péntek estét, az összejövetel időpontját.

Kevéssel hét óra után tehát végig botorkáltam az abszolút lámpa nélküli Honvéd-temető uccát. Igazán művészet volt tőlem, hogy a zuhogó esőben megtaláltam a Jókai FC. klubházát, de azt is olyanformán, hogy miután már meguntam a sötét uccán való poroszkálást, egy velem szembe jövő férfitől megkérdeztem, hogy merre esik a Honvéd-temető ucca 4. szám. Az illető megszánt és odavezetett, miért is felkérem a Jókai FC. tagjait, hogyha majdan valamelyikből egy Orth lesz, ennek a jószívű férfinak utaljon ki egy jó szívart, mert erről a sötét uccán, sajnos elfeledkeztem....

Ez az ur, kinek kilétét nem sikerült megállapítanom a sötétben, előre figyelmeztetett, hogy vigyázzak, mert a 4. szám alatt hamis kutya van. Igaza volt, mert amint a kapu kilincsére tettem kezem, azonnal kutyaugatás keltette fel bennem a kutya iránti respektusomat. Nem volt merszem bemenni. Így hát dörömböztem, a kutya pedig még mérgesebben kezdett ugatni. Végre egy női hang kiszólt:

— Ki az? Mit akar?

Mondom, hogy mi járásban vagyok, mire az illető hölgy azt a választ adta, hogy egy kicsit később a csapat együtt lesz!

Nyolc óra felé aztán egy kisasszonykával: a csapat intézőjének lány testvérel bentem. Utánam kis idő múlva, nagy kutyaugatástól fogadva bevonult a Jókai FC. is...

Ahogy bevonultak én is utánnuk mentem egy üres kamorába, mely Sipes intéző édesszüleinek tulajdona. A

csapat, melynek tagjai csupa 14—15 éves, részben iparostanone és két segéd, kitörő lelkesedéssel és mély meghatódottsággal fogadta a „Debreczen” munkatársát, a klubhelyiséggé alakított kamrában, melyet egy petróleum lámpa világított, úgy, ahogy a pokróccal leterített asztal fölé helyére akartak leültetni. A megtiszteltetést azonban szerényen elhárítottam magamtól és azt az elnöknek engedtem át. Sajnos, csak képletesen, szavakban, mert az elnök nem volt jelen.

Sipes Gábor, a Jókai FC intézője aztán szívesen állott a „sajtó” rendelkezésére. A „Pál uccai fiúk”-ra emlékeztető társaság eme igen komoly tagja aztán vázolta előttem a csapatot és annak működését:

— A Jókai FC. hét éve alakult meg, jebbára a Jókai uccában lakó fiukból, belőlünk, akik valamennyien egyben jóbarátok is vagyunk. A Club 15 tagból áll. Aktív játékosaink: Kónya I. a kapus, Kónya II. Tóth II. becek, Marozsán, Szilágyi II., Tóth I. a balsor, míg a csatárok: Haja, Szilágyi II. Jeney és Nagy, a center pedig most két meccs óta Gál.

Tagjai még a Clubnak Turnovszky, Takács, aki most két hétre le van tiltva és Szabó.

Takács kitiltása azért történt, mert legutóbb egy meccsen a bírónak nem engedelmesskedett. Már pedig ez a futball club igen fegyelmezett, mint azt

nekünk Sipes intéző mondotta.

Látni és hallani kell, hogy milyen komoly, bizakodó önrzettel mondja ezeket a csapat intézője, Sipes ur, míg Rugyó, a csapat 15 éves pártoló tagja, egy cigarettára gyújt és „csacsenol” neki...

Az intéző aztán elmondja, hogy a csapat eddig Derecskén, Szoboszlón, Kabán és Vámospercsen játszott és legutóbb egy 8:1-es győzelmet aratott. Ezt a meccset azonban megóvták...

Elmondták azt is, hogy az esti összejövetelt az tette szükségessé, hogy a csapat vasárnapi meccse elé akadályok gördültek.

További érdeklődésemre felvilágosítottak minket, hogy most folyik az „éremmértékezés” azok között a csapatok között, melyek nem tagjai az Ifjusági Labdarugó Szövetség alá tartozó cluboknak. Az „éremmértékezés” eddigi első helyezettje az Asztalos FC. második helyezettje a Jókai FC. és harmadik helyezettje a PIFC, aztán jön a Testvériség, a Turul, a Kinizsy, a Kossuth és a Ferenc József úti FC.

A jövődik Orthok, Slózik, Vampeticek és Semlerék nagy büszkeséggel mesélik el, hogy vagyoniuk 36 pengő, de ez kevés ahhoz, hogy trénerre teltene. Pedig az kellene a csapatnak...

— Bizony mi ránk is ránk férne egy Brüll Alfréd, — jegyzi meg egy futball óriás, mert a csapat kitűnő formában van...

Késő estére jár az idő, mikor a Jókai FC. összegyűlt csapatát a Club helyiséggé alakított kamrában magára hagyom...

Hadd tárgyaljanak a sport és a futball fiatal rajongói...

Malzner János.

A KULISSZAK VILÁGA

Az új szezon előtt. — A Misoga fiu esete a szénásszekérrel — Halmos János a pesti Operaházhoz szerződött Kardoss igazgató mindent megtett a közönségért.

Még csak néhány nap és kigyúlnak a lámpák a Csokonai Színház nézőterén. Ismét bevonulnak Thália papjai a magyar kultúra debreceni csarnokába és a kulisszák között felelevenedik néhány heti szünet után az élet. Az első felvonás már megkezdődött és ez a jövő szezonra nézve szinte felbecsülhetetlen fontossággal bír:

Néhány nap óta megindult a bérlet-előjegyzés.

Kardoss igazgató tőle telhetőleg mindent elkövet, kitűnő társulatot szervezett, nem sajnálta a legmesszebbmenő anyagi áldozatokat és a legjobb színészeket szerződtette társulatához. Az összes újdonságokat lekötötte, változatos műsorról gondoskodott, nem feledkezve meg a klasszikus darabokról sem. Vendégzereplésekkel biztosította azt, hogy a sűrű operaelőadások egyenesen fővárosi szinten fognak mozogni. Egy szóval mindent megtett, amit csak tehetett.

Most Debrecen színházlátogató, illetve színpártoló közönségén a sor. Joggal várhatja most tőlük az igazgató, hogy ők is teljesítsék a magyar kultúrával szemben kötelességüket. Kitűnő társulat, jó előadások és értékes műsor biztosítva van, csak közönség kell hozzá. Hiszünk, hogy ebben az évben Kardoss igazgató nem fog csalódni és miként ő mindent megtett a közönségért, a közönség is teljesíteni fogja vele szemben kötelességét és mindent megtesz a színházért.

Bérletjegyzés van a színháznál, joggal várhatja el tehát a direktor, hogy mennél tömegesebben siessenek a debreceniek bérletet váltani.

Miként már beszámoltam róla, a Csokonai Színház szeptember 28-án, nyitja ki kapuit. A megnyitó előadás műsorán Gárdonyi színműve a BOR szerepel Kardoss Géza igazgató felléptével.

A színészek különben 28-án reggel érkeznek meg Debrecenbe. A szolnoki szezon váratlanul nagy sikere arra készítette Kardoss igazgatót, hogy minden rendelkezésére álló napot kihasználjon. Az eredeti tervtől eltérően még csüörtökön este is tartanak Szolnokon előadást. Éjszaka vonatra ülnek, reggel érkeznek Debrecenbe, este pedig már Debrecenben a megnyitó előadás.

Misoga László azonkívül, hogy kitűnő színész, elsőrangú táncoskomikus és nagyszerű férj, a magán életben is van egy kiválóan használható tulajdonsága — minden helyzetben megtalálja magát. A napokban Szolnokon elkésett a próbáról és amikor Remete főrendező rá-támadt, hogy miért tüntetett távolmaradásával, így válaszolt:

— Ott ahol lakom nagyon szűk a kapubejárát. Éppen próbára akartam indulni, amikor be akart hajtani az udvarra egy szénásszekér. Mát tesz azonban Isten, a szénásszekér beszorult a kapu közé, úgy, hogy se ki se be nem lehetett menni. Ott vártam és átkozódtam a kötelességteljesítés szent nevében, amíg munkások szabadították ki a szénásszekeret és imé — itt vagyok. Remete főrendező elhitte neki, Legyünk jók és higgyük el mi is.

Halmos János a kiváló tenorista, aki az elmúlt szezonban a debreceni színház állandó vendége volt, jelenleg

Budapesten tartózkodik. A napokban próbát énekelt az Operánál és Radnai igazgatónak nagyon megtetszett a tehetséges, széphanu énekes. Azonnal ajánlatot tett neki és rövidesen létrejött a megegyezés: Halmos Jánost szerződtette a budapesti Operaház, mint állandó vendéget.

Halmos azonban nem marad hűtlen a debreceni közönséghez sem — dacára annak, hogy a pesti Opera szerződtette — a most kezdődő szezonban is gyakori vendégünk lesz.

Még tehát egy hét és beteljesedik amire már hetek óta várunk: Megnyílik a debreceni Csokonai színház.

(Cyrano de Bergerac).

Megjelent szerkesztői üzenetek

— Sz-II. —

K. Vilma. (Helyben.) Almában háztetőn két macskát látni, — völegény áll a házhoz.

B. Zoltán. Versét így kezdi: „Ne higgyetek e mesének, — Nem lett lánya Emesének.”

Kiadtuk az elmeegógyintézetnek.

Kezdező író. Novellájában az a rész tetszik nekünk, hol így ír: „És e közben a gróf a harmadik emeletről leereszkedett a — beszéd fonálán.” Ugy látszik önnek is megártott a szokatlan hűség.

Repülni akarok. Ambíciót látunk önben a repüléshez. Kegyeskedjék tehát elfiradni egy Hatvan-utcán levő kurta korcsmába. Kérjen ki négy üveg bort, két vizet és — ne fizessen. Két perc múlva — repül.

Postatiszt. Feltétlenül épületes dolgot, amit felesége öngyűsége tegnap elkövetett. Összeveszett Onnel és mérgében két sor hamis fogat markába véve, azokat — csikorgatni kezdte.

K. D. (Vidék.) Hogy a medvét mivel fogják, nem tudjuk. Levelét szakzerű felvilágosításért elküldtük — Tituleszcu oláh külügyminiszternek.

Kidáncsi. Kegyed azt kérdezi, milyen kellékek kellene egy leánynak? Helelyes. Legyen az illető százhelvenöt m. magas, karcsu, ringó természetű, fekete haja, mályttízű szemű, őzike lábu és — nyolcvan köblös földje legyen.

Nagys. asszony. Önnek hat eladó leánya van. Ugy vágnak Abbáziába, de nincsen pénzök. Méltóztassanak akkor husz deka tengeri só vásárolni, egy nagy edény vízben feloldani. Kedves leányai üljenek körül az edényt, vegyenek lábvizet s — gyöngörködjenek abbázai képeslapokban.

K. Tóbiás. Az Ön kedves neje egy százhuszonegy kíllo és vacsorára képes elfogyasztani egy és fél kila tejfeles — zöldbabot. Ez válóok, tessék fiskálíshoz menni.

L. Menyhért. Uraságodnak az anyósa hetvenöt éves és hozzá akar menni egy — harminc éves villanyserelőhöz. Ne akadályozzák meg. Pár hét csak és — bekövetkezik a rövidzárlat.

Mátyás kifogástalanul fest, mos, tisztít
Hatvan-u. 43.
Péterfia ucca 8.

Szörmeárúk

lipcsei összeköttetésem révén pesti árban szereshetők be.

Adler szücsnél
Batthyányi ucca 2.

A NAP HIREI

Amerikai lelkész a Kistemplomban

Meleg Gyula a mackesporti ref. magyar lelkész, Kollégiumunk egykori kitűnő diákja, aki 18 éve él az új világban, s áll őt az ottani magyarság felett, jelenleg itthon tartózkodik, s most vasárnap, szeptember hó 23-án, délelőtt prédikálni fog a Kistemplomban. A vendégszónok szolgálata iránt városzerte élénk érdeklődés nyilvánul s arra mi is felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

Istentiszteleti rend a református templomokban, szeptember hó 23-án. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Szele György, délután Kardos Lajos. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Révész Imre, 11 órakor Meleg Gyula amerikai lelkész, délután 5 órakor Baksa Sándor. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Baksa Sándor, délután 5 órakor Szentjóbby Zoltán. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Szentjóbby Zoltán, délután 2 órakor Magyar Bertalan. — Ispóty templomban délelőtt 10 órakor Hegedűs Kálmán, délután 5 órakor Nagy Sándor. — Homokkerthben délelőtt 10 órakor Bedő Lajos. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Módis László. — Nyilastelepen délután 3 órakor Mezei Béla. — Csapókerthben délután 3 órakor Gerda Sándor. — Fancsikán Vajda László. — Nagycserén Mezei Béla. — Halápon Kántor József. — Belső-ohat és Telekháza Halász András. — Nagyerdőn délelőtt 11 órakor Levente istentisztelet.

Róm. kath. templomban rendes vasárnapi miserend. Nagymise után szentbeszédét mond Kovács Sándor káplán. Délután fél 4 órakor szent olvasó, 4 órakor ájtatosság.

Az evangélikus templomban az istentisztelet, folyó hó 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Uray Sándor ref. lelkész tartja. Istentisztelet után egyházi közgyűlés a templomban. — Az evangélikus templomban vasárnap délután fél 5 órakor Levente istentiszteletet tart Labossa Lajos h. lelkész.

Az egyetem Népszerű Főiskolájának nyelvi tanfolyamai szeptember hó 24-én, (hétfőn) délután öt órakor kezdődnek meg, az egyetemi jogi fakultás 3. számú tantermében. (Kollégium I. emelet). A beiratkozások mindennap délelőtt fél 8 órától 2 óráig, az egyetemi gondnoki hivatalban eszközölhetők. Kollégium I. emelet 38. számú ajtó.

Az egyetem évmegnyitó napján zárva van az egyetemi könyvtár. F. hó 22-én, szombaton, az egyetemi évmegnyitó napján az egész napon át zárva van az egyetemi könyvtár olvasóterme (Simonffy uca 2-b). II. emelet.

Kossuth Lajos születése emlékére rendezendő társasvárosát a Kossuth Dalkör, ma este 8 órakor rendezi a Függetlenségi Körben. — Mint már jeleztük a szokásos serleg köszöntőt Békény Lajos szoboszlói lelkész tartja meg. Kiemelkedő pontja az estélynek a dalkör érdemes tagjainak kiüntetés és avatása. Ezen aktust a dalkör díszelnöke Lencz Géza egytanár végzi. A vacsora közben lefolyó ünnepélyes hangulatot a dalkör által ez alkalomra betanult hazafias énekszámok fogják emelni.

Egy debreceni kőművest gyanúsítanak a városi nyomdában történt betörés elkövetésével

Névtelen levél vezette nyomra a rendőrséget A gyanúsított kőműves állhatatosan tagad

Vasárnap éjszaka veszedelmes betörő járt a Városi Nyomda irodájában. — miként azt a „Debrecezen” jelentette — és az egyik hatalmas Wertheim szekrényt felnyitotta. A kaszafuró azonban — aki meglepő szakértelemmel dolgozott és alapos jártasságról tett bizonyosságot — póruljárt, mert a Wertheim szekrényben pénz helyett csak üzleti könyveket talált. A nyomda igazgatósága ugyanis oda haza sohasem tart pénzt, hanem minden ki- és befizetést a bankon keresztül eszközöl.

A rendőrség a feljelentés után széleskörű nyomozást indított a tottes kézrekerítésére. A vizsgálat során a rendőrség címére

egy névtelen levél érkezett s ez vezette nyomra a detektíveket.

A névtelen levélíró részletes levelében megnevezte a betörés tettesét és értesítette a rendőrséget arról, hogy

vasárnap éjszaka látta, mikor egy debreceni kőműves átmászott a városi nyomda kerítésén.

A névtelen levélíró azt is a meghatározottan állította, hogy a betörésnek a tettese volt az a kőműves.

Az anya boldog, ha látja gyermekét! Képzettessen hát számára egy remek arcképet, Liener fényképésznél Csapó uca 1. szám alatt.

Ma lesz az egyetem tanévnyitó ünnepélye, a már közölt program szerint. Kérjük az érdeklődő közönséget, hogy helyeiket a Nagytemplomban 10 óra előtt és a Kollégium dísztermében háromnegyed 11 órakor okvetlenül elfoglalni szíveskedjék, mert az ünnepély pontosan kezdődik. — A tanévnyitó ünnepélyen a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 6 nagy méltóságát dr. Magyar Zoltán miniszteri tanácsos fogja képviselni.

Kalaujdöntések megérkeztek, nagy választékban a Kalaujzomb, Piac uca 9. szám.

A debreceni unitárius leányegyházközösség október hó 7-én, (vasárnap) délelőtt fél 12 órakor Debrecenben, a gondnoki hivatalban, (Hatvan uca 24. szám) tartja ez évi rendes közgyűlését, amelyre az egyházközösség felnőtt női és férfi tagjai tisztelettel meghívom. Székely János s. k. h. gondnok. — Tárgysorozat: 1. Általános tisztújítás, (gondnok stb. választás) 2. Az 1929. évi költségvetés tárgyalása. Megjegyzés: A közgyűlést megelőzőleg délelőtt 10 órakor Istentisztelet és urvacsora osztás lesz, prédikál és urvacsorát oszt dr. Csiki Gábor budapesti misszió lelkész. Közgyűlés után folytatólag a Dávid Ferenc egytel debreceni fiókja tartja meg alakuló gyűlést.

A betörő pincér az ügyészségen. Részletesen beszámolt a „Debrecezen” arról, hogy Kelemen Andor detektív-csoportvezető Mátészalkán letartóztatva Horváth György debreceni pincért, aki a Késes uccában betörést követett el. A betörő pincért, — kinek ügyébe a rendőrség a vizsgálatot befejezte — tegnap délelőtt átkísítették az ügyészség fogházába.

A levél alapján a nyomozás teljesen új fordulatot nyert és a detektívek még tegnap délelőtt

örizetbe vették a kasszafurás-sal gyanúsított kőművest.

Azonnal megkezdtek a gyanúsítottak kihallgatását és egész nap foglalkoztak vele.

A kőműves azonban még egyelőre állhatatosan tagad és hallani sem akar arról, hogy ő követte volna el a betörést. Azzal védekezik, hogy az egész

névtelen feljelentés bosszu műve.

A levél írásában egy állítólagos régi ismerősének a kezírását véli felismerni és azt állítja, hogy az már régi haragosa és már a múltban is többször akart neki kellemetlenségeket szerezni.

Vallomása mellett egész nap kitartott és tudni sem akar a betörésről.

Alibit is próbált igazolni, ez azonban még nem sikerült a betöréssel gyanúsított kőművesnek.

A rendőrségen a nyomozást tovább folytatják. Meg akarják állapítani a névtelen levélíró személyét, mert annak vallomása döntő fontossággal bír.

Ma este irány a Bonhonnieré kabaré!

Felhívás a szőlőbirtokosokhoz! Felhívja az adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy idei termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatalban jelentésük be. A bejelentésnek a tulajdonos neve és a szőlőterület fekvési helyén kívül a termet bormennyiségét és a leraktározás helyét kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövődeki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Városi adóhivatal.

Hrabéczy plüssében is vezet, gépplüssé, művész plüssé.

Debrecen képviselteti magát a városok kongresszusán. Szombaton kezdődik meg Miskolcon a városok kongresszusa, amelyre Miskolc városa meghívta Debrecen városát is és a meghívóban nagy súlyt helyezett arra, hogy Debrecen városa megfelelőképpen képviseltesse magát a kongresszuson, amelyen a magyar városokra nézve nagyfontosságú ügyek kerülnek tárgyalásra. A városi tanács ennek megfelelően intézkedett is és Debrecen városát a kongresszuson dr. Vass István polgármesterhelyettes, Zöld József, dr. Vass Károly tanácsnokok és Borsos József műszaki tanácsos fogják képviselni. A kiküldöttek szombaton reggel indulnak Miskolcra a város Benz-Mercedes autóján.

Megtartották a műtanrendőri bejárást a HÉV alkalmi autóbusz járatához. Mint ismeretes a HÉV alkalmi autóbuszjáratokat akar indítani a különböző sporttelepekre, a Pallagra, a Hortobágyra és esetleges más alkalomokra és erre iparjengedélyt kért a törvényhatóságtól. Az alkalmi járatok útvonala ma kezdték meg a műtanrendőri bejárást végrehajtását, melyen az érdekeltek és az illetékes hatósági személyek vettek részt.

»Kedves király.«

Persze, ez is olyan, mint a legtöbb keleti dolog; keleti izű és fantasztikus és mégis meleg és bensőséges, mint egy mese az „ezeregy-éj” világából. Csak képzeljék el, hogy van egy király, aki megundorodott a sok cím és alázatos szavak semmit mondó tengerétől és egy toll-vonással áthúzta a múlt címkés szokásait, előírásait. Ha erre, mifelénk két, három sorban is alig tudjuk összeszoritani pl. egy kérvény megszólítását s akkor még mindig aggódunk, hogy vajjon nem feleltünk-e ki valamit, úgy elképzeltük, hogy a virágos és képletes beszédben olyan járatos keleti nyelv mi mindent írhatott megszólításnak. Nem esedg tehát, a megemlyedett Amamulah király a mesze Afganisztánban s csupán annyit enged meg a jövőben, hogy a kedves jelzőt használhassák a megszólított valaki címevel, pl. kedves király.

Senki sem tagadhatja le Amamulah király időszerű és mindenestre eredeti elhatározásának kedves és melegen bizalmas voltát. — Természetes, hogy ennek az újításnak igen sok ellensége is van a távoli Afganisztánban, ami megint csak érthető — konzervatív szempontból. — Hiszen ha én pl. beállítanék X magas állású urhoz és kedélyesen „kedves”-nek titulálnám és csak az állását említeném meg meg, egész biztos, hogy nyilván azt inné rólam, hogy egy kicsit elfeledtem a tiszteletudást s nem tudná megbocsátani merész fellépésemet. Esetleg akkor enyhülne a rossz kedve, ha bevallanám, hogy — ujságíró vagyok. Akkor talán érthető lenne. De persze Afganisztánban, ott más a helyzet. A király nem vár egyebet, sőt nem is akar többet, mint kedvesnek tituláljam.

Sz. R. I.

x Eleteének legszebb emléke lesz: Vétesse le magát Liener műtermében!

Megállapították a zeneiskolai díjakat. A városi zenedében a tanítási díjakat az 1928—29. tanévre a következőképpen állapították meg. Tandíj egy évre 100 pengő. Zeneakadémiai előkészítési díja 50 pengő, míg melék-tanszakok díja évi 30 pengő. Ezeket a díjakat már szedik is és a jog és pénzügyi bizottság jóváhagyólag tudomásulvételét javasolja a közgyűlésnek.

Nem közölte a város ismertetését a „Pesti Hírlap” jubileumi számában. A Pesti Hírlap jövőre fogja ünnepelni fennállásának 50 esztendősi jubileumát és ebből az alkalomból jubileumi számot készül kiadni. Az ünnepi számban a lap részletesen kíván foglalkozni Debrecen városával is és egy átiratban azt kérte, hogy a jubileumi számban közlendőkért fizessen a város 5.000 pengőt. Tekintettel azonban arra, hogy a városnak hasonló célokra fedezete nincs, a kérelem felett a takarékosági, illetve a jog- és pénzügyi bizottság napirendre tér, illetve ezt javasolja a közgyűlésnek.

Nem lép be a város a Vidéki Lapok Országos Egyesületébe. A magyarországi Vidéki Lapok Országos Egyesülete kérelemmel fordult Debrecen város törvényhatóságához, hogy lépjen be az egyesületbe alapító, vagy pártoló tagul. Mivel megállapítást nyert, hogy ez az egyesület nem a vidéki újságírók, hanem a lapkiadók egyesülete, a jog- és pénzügyi bizottság a napirendre való térést javasolja, a kérelem felett a törvényhatósági közgyűlés.

Hirdelmény a fogtisztító és kozmetikai szerekről

Közöljük a város érdekelt lakosságával, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur f. évi október hó 1-től kezdődő hatállyal a *fogtisztító pépeknek és egyéb kozmetikai szerekeknek* ólomtartalma fémburkolatban való forgalomba hozatalát az alábbiak szerint szabályozta:

Belföldön az említett készítmények egy súly százaléknál több ólmot tartalmazó fémbe vagy öntvényből készült burkolatban csak akkor hozhatók forgalomba, ha a burkolat belső felülete valamely egészségre ártalmatlan védőréteggel legfeljebb egy súly százalékos tartalmú ólmos réteggel, cello-lakkal, stb.) könnyen el nem választható módon egyenletes vastagságban be van vonva, úgy hogy a burkolat tartalma a burkolat alapanyagával érintkezésbe nem juthat.

Ennek a rendelkezésnek szempontjából belföldi töltésnél a töltést eszközöző üzem tulajdonosa, — külföldi töltésnél pedig a belföldi forgalomba hozó felelős.

1929 évi április hó 1-től kezdve belföldön ily készítményeket fémbe vagy öntvényből készült burkolatban csak akkor szabad forgalomba hozni, ha a burkolat külső felületén ragasztott címke útján, vagy más, könnyen észlelhető módon fel van tüntetve annak a belföldi egyénnek (vállalatnak) neve, (cége) és telephelye (üzlethelyisége), aki a jelen rendelet megtartásáért felelős (még akkor is, ha a fémburkolat ólmot nem is tartalmaz).

Az említett fémburkolatok megfelelő voltának megállapítása végett az érdekelt iparosok, gyógyszereszek és kereskedők a m. kir. technológiai és anyagvizsgáló intézethez (Budapest, VIII., József-kör ut. 6.) fordulhatnak.

A rendelet ellen vétők kihágási uton 200 pengőig terjedhetőleg büntetendők, visszaesés esetén a pénzbüntetés mellett 15 napig terjedhető elzárás büntetésnek is helye lehet, amely kihágási ügyekben a közigazgatási hatóság jár el.

Ha valamely készítményről megállapítást nyer, hogy burkolata az előírásnak nem felel meg, a keresk. miniszter ur azonos burkolatú készítmények forgalomból való kivonását is elrendelheti.

Ezek a rendelkezések a gyógyszerárakra is vonatkoznak.

Debrecen, 1928 szept. 3.

Városi Tandes.

x Ma este irány a Bonbonniere kabaré!

— Lucich altengernagy József főherceg főudvarmestere. József főherceg tábornagy, Lucich Károly altengernagyot udvartartásához főudvarmesterré nevezte ki.

— Öngyilkosság dinamittal. — A dinamitos öngyilkosság úgy látszik járványá válni ki magát. A múlt héten a St. lambrechtli dinamitgyár igazgatója követelt el dinamittal öngyilkosságot, tegnap délután pedig Leobenben történt hasonló gyilkosság. A Leoben környékén fekvő St. Peterfr. istein bányatelepén tegnap délután félöt órákor az Alpine bányavállalat egyik 54 éves kötőmestere, Madek Izidor dinamitpatront kötött a nyakára és meggyújtotta. A dinamit teljesen szétvette az öngyilkos fejét. A kötőmester azonnal meghalt. Az öngyilkosság oka elviselhetetlen nyomor volt.

Bajaiak látogatták meg a Déri muzeumot, hogy megnézzék mit vesztett Baja város

Nemrégiben felkereste a Déri muzeum igazgatóságát Bajáról Székely Károly nyugalmazott gimnáziumi szerzetes tanár, Székely Lambert nyug. áll. ez. és még három ur, akik azért jöttek Debrecenbe, hogy a muzeum anyagát megnézzék. Ugyanis Déri Frigyes eredeti szándéka az volt, hogy a muzeumnak anyagát Bajának ajándékozza.

Az őt bajai ur azért jött Debrecenbe, hogy megnézzék: mit vesztett Baja városa azzal, hogy Déri Frigyes megváltoztatta eredeti szándékát. A muzeum igazgatósága megmutatta a látogatóknak az épületet, amelyet a város építtetett a Déri muzeum számára, azután a muzeumi anyag egy részét — amelyhez könnyebben hozzá fértek —

x Berlitz társalgási rendszerrel német és francia órákat adok, jutányosan. Cím: Némethy vezető főoktatónál Városháza, testnevelési vezetőség.

— Békés Lajos, a Kamara alelnöke cikkét közli vezetőhelyen a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem rendkívül érdekes új számában, amelyben a kereskedelem nagyjelentőségű misszióját fejt ki a Magyar Hét alkalmából. A nagy figyelmet keltő cikk mellett beszámol a lap a kiskereskedői és a kisipari hitel fontos kérdéséről, ismerteti az építőiparosok munkakörét, közli az összes tiszántúli versenytárgyalási, pályázati, szállítási hírdetményeket, munkaalkalmakat, kereseti lehetőségeket stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem nélkülözhetetlen minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, üzletembernek stb. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Debrecen, Piac ucca 81. szám. Olvassák az egész Tiszántúlt!

x Uriasszonyok, urilányok, szabni varrni Laborfalvy Márkus Lujza divat szalonjában tanulnak, Rákóczi ucca 41. szám.

— Ha jól akar mulatni, akkor okvetlen jöjjön el szeptember hó 29-én szombaton este a Hármás telep és környéke Polgári Olvasókör nagyszabású szüreti báljára, mely a Bozay-telep, Dévai ucca 11. szám alatti Kovács Pál „Öregtanyához” címzett vendéglő, külön nagytermében fog megtartatni. Kezdeté este 7 órákor, vége reggel 6 órákor. Tánchoz a zenét elsőrangú zenekar szolgáltatja. Belépődíj 1,20 pengő, vigalmi adóval együtt. A bál tiszta jövedelme az Olvasókör könyvtár alap javára lesz fordítva. A nagy érdeklődés közönség szíves megjelenését kéri a szüreti bál. Rendezősége.

mutatták be. Ugy a város áldozatkész-sége, mint a bemutatott nagy értékű anyag a legnagyobb elragadtatással töltötte el a bajai vendégeket és nem győztek eléggé sajnálni, hogy a muzeum nem Bajára került.

A muzeum igazgató végre megmagyarázta, hogy Déri Frigyes Magyarországnak adta a muzeum anyagát és az a magyar nemzet tulajdona, Debrecen csak székhelye a gyűjteménynek.

A vendégek különben azt mondták, hogy Déri Frigyesnek Baja városa így a hálával tartozik. Ugyanis megvásárolta a város közepén egy hatalmas területet, — a hajdani franciskánus kolostor helyén — és azt parkirozva Baja városának adta.

x Tankönyvek az összes iskolák részére beszerezhetők, használt tankönyvek félárban. Antalfy József könyv- és papírkereskedése. Szent Anna- és Varga utca sarak.

— Összedült egy ötemeletes állvány. Budapestről jelentik: A Petneházy u. 18. szám alatt folyó házépítkezéseknél súlyos szerencsétlenség történt. Alig, hogy a munkások megkezdték napi munkájukat, az egyik ötemeletes magas állvány óriási robajjal összedőlt és maga alá temette azt a két munkást, akik az állványon dolgoztak. A romok alól összetört tagokkal húzták ki Szentgáli Imre 38 éves és Perkó I. 43 éves kőműveseket. A mentők a szerencsétlenül járt munkásokat vállcsont és bordatörésekkel, valamint súlyos fejsérülésekkel válságos állapotban vitték a kunucai kórházba.

— Balesetek. Trunkó Barna, a Hegedűs és Sándor r.-t. nyomdájának főgépkestere, a múlt nap egy motoros erővel hajtott körfűrészben dolgozott. A tárgy megcsuszott és ezzel együtt a jobb keze is a körfűrészhez vágódott. A főgépkester kezén két hét alatt gyógyuló sebesülést szenvedett. Dalmi Sándor kocsilakatos, egy kocsit szegelésénél dolgozott és nem vette észre, hogy az egyik szög eltört. Az ütés Dalmi balkezét érte a szög helyett, balkezének a hüvelykéről lezuha a körmöt. — Weissenberger Gy. vasgyalús, szerkező-ágyvezetékét gyalt. Az alkatrészeiről levált egy forgács amely a munkás jobb szemébe vágódott és eléggé súlyosan megsértette.

x Német nyelvtanítás. Magas társalgási német nyelvből úgy kezdőknek, mint haladóknak jutányosan áron alapos német órákat adok. Kívánatra házhoz is elmegyek Ernyeyné, Rákóczi u. 36.

Anyám emléke

Szived él bennem elfakult imákban,
Lelkemben az Emléked ütött tanyát!
Felrázza bennem bus tavaszi estén,
Elmult idők örök imádatát.

Hogy is volt akkor? ... Szavadnak
[harangja
Borul reám. Bus titkok jelénye.
Lágy, együgyű, dal mélyeséges zenéje,
Akár az Élet, Tisztaság főlénye.

Finom fejed mint egy gótívü templom
Misztikus homálya sejtéseket takart,
Ködbe borulva áll már most előttem,
S csak az tudom, hogy mindig jöt
[akart.

Ne lásd, hogy nékem csak a könnyes
[bu maradt,
Hát elbukok egy gondolat öbölben.
Bár tudom mi lesz, hogy eljön majd
[a Vég,
S elbukok én a pokoli ködben.

KONDOR ERVIN.

x Az ünnepekre való tekintettel a Bika fürdő vasárnap egész nap nyitva.

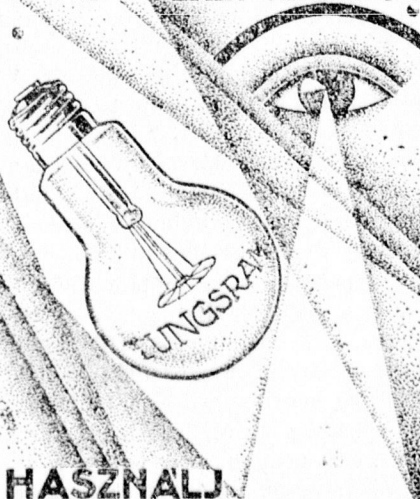
— A protestáns kölesön kibocsátása Budapestről jelentik: E hó 18-án, szerdán került kibocsátásra az 5 millió dolláros protestáns kölesön, melynek célja, hogy a protestáns egyházak hasznos beruházásait támogassa. A kölesön igen előnyös, amennyiben azokat a protestáns országos hitelszövetkezet altruisztikus alapon 99-es kifizetés és 8.94. százalékos annuitás mellett folyósítja. Az amerikai pénzcsoport részéről megnyilvánult bizalomnak a kifejezése az, hogy az amerikai pénzcsoport a kölesönügylet egész lebonyolítását a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetére bízta.

x Szemüvegeket szakszerűen. — nagyon olcsón. — készít és javít NAGY látszerész, Csapó ucca 12. sz.

x Tankönyv eladás összes iskolák részére, — használt féláron kapható — csere, vétel legmagasabb áron. tankönyv kötés, vászonháttal ötvenfillér, mindenkinek, Springernél, főposta mellett.

— Motorosok szakosztályi ülése és társasvacsorája. A T. T. A. C. motoros szakosztálya, a szokásos heti szakosztályi ülést megelőzőleg, a jelenleg Debrecenben tartózkodó Majláth Mihály tiszteletere, aki az A. J. S. és Harley Davidson motorkerékpároknak magyarországi vezérképviselője, társas vacsorát rendezett az Angol királynő éttermében. Ezen a helyi motorosok csaknem teljes, a nyíregyházi, hajdunánási, hajduboházi, hajduböszörményi motorosok, ugyancsak szép számban vettek részt. Számos ötvöző beszéd hangzott el, melyekre a magy. nevében Majláth Mihály, a NyKISE nevében Smiják István nyíregyházi műépítész mondott köszönetet. Smiják tájékoztatta a folyó hó 2-án Nyíregyházán tartott vándor-gyűlésen hozott határozatokról, a vándor-gyűlésen meg nem jelent debreceni és vidéki motorosokat. Különösen kiemelte, hogy minden egyes egyesületnek kötelességévé tétett évenként legalább egy Csillag-túra, valamint klubközi kirándulások megszervezése. Minden egyes motorosnak saját érdekében felhívja a vándorgyűlés a motoros egyesületeket minél fokozottabb összefogásra, a nagy közönség részéről a motorosokkal szemben táplált ellenszenv leküzdésére. A szakosztályi ülés befejezte után a legjobb hangulatban továbbra is együtt maradtak a motorosok.

ÖVÖD SZEMÉDET!

HASZNALJ
TUNGSTRAM
L'AMPAT !!

Tungstram.

1/2 wattos
és D izzólámpák
nagyban és kicsinyben
legolcsóbban be-
szerezhető

Debreceni Üvegkeres-
kedelmi R. T.-nál

Debrecen, Rózsa ucca 2.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti: — Szeptember 2-én este 7 órakor. — A hideg légtömegekből álló nagy légnyomás Európa nyugati részén nagyjában megtartotta a helyét, a belőle kiáramló hideg levegőnek első hulláma a várakozásnak megfelelően tegnap estig, illetőleg az éjjeli órákban zivataros eső kíséretében vonult át felettünk. — A reggelig leesett esapadék összege 7.9 mm. volt. A légnyomás a beáramlott hideg levegő dacára ismét süllyed, ami arra mutat, hogy a légkör egyensúlya még mindegyedéig nem állott helyre és újabb hullámok átvonulása várható.

A hőmérséklet minimuma az elmúlt éjjel 15.7 C. volt, míg a maximumum 21.1, 5.2-vel kevesebb mint a tegnapi, 5 cm-re a talajtól a maximum 23.7 cm-en 25.4, 15 cm-en 20.8, 100 cm-en 18.6.

Szept. 22-én, szombaton, továbbra is változékony, felhős idő várható esapadékkal s további hűsüléssel.

x Izléses és művészi kivitelről tanuskodnak a legújabb menyasszonyi képek Liener Bélánál!

— Elborult az elméje. Tegnap este jelentették a rendőrségnek, hogy Neumann Ármán, Teleki ucca 73 szám alatt lakó kereskedő cselédje hirtelen rosszul lett és kitért rajta az őriiltég. Dr. Mayer Antal tisztiorvos vizsgálta meg a leányt, akiről megállapította, hogy ön és közveszélyes elmebeteg. A szerencsétlen leányt, akit Benedek Erzsébetnek hívnak és 27 éves balmazújvárosi születésű, református vallású cselédleány, a kihívott mentők szállították be a debreceni klinika elme-gyógyintézetéi osztályára.

— Két debreceni munkás balesete Nyíregyházán. A debreceni műkögyár vidéken vállalt munkája elvégzésére útazott ki a gyár két alkalmazottja, Nagy János műköves és Szűcs Gyula asztalossegéd. A nyíregyházi állomáson az elvégzett munka után este vonatra akartak szállani, hogy visszautazzanak Debrecenbe. Mielőtt szálltak volna, az állomáson levő vagonok egyikéhez siettek, hogy megnézzék, kivitték-e a munkájuk folytatásához szükséges árut a munkások. Sőtét volt már, nem vették észre, hogy egy másfél méter mélységű salakkal megrakott gödörnek tartanak. A gödör előtt jelzőlámpa nem volt felállítva s így történt meg, hogy a helyszínen ismeretlen két ember a gödörbe zuhant. Mindkettő testének baloldalán szenvedett komolyabb sérülést. A balesetről jelentést tettek a rendőrségnek, amely lefolytatja az ügyben a nyomozást annak megállapítására, hogy nem áll-e fenn gondatlanság esete a gödör ki nem világításával. Az ügyet átteszi a debreceni rendőrség a nyíregyházi társhatóságához a nyomozás bevezetésére.

— Megkerült az elveszett inas. — Nehány nappal ezelőtt Fellner Ferenc Kossuth ucca 58. szám alatti iparosmester jelentette a rendőrségnek, hogy tanulója megszökött a munkahelyéről. Napokon keresztül nem találták a szökevényt, tegnap késő este azonban Fellner arra lett figyelmes, hogy a műhely ablakán valaki bemászik. Utána ment és elcsipte a szökevény inast, aki hátrahagyott ruháit akarta kilopni. Felvitte a rendőrségre a fiut, akit átadtak szüleinek.

Egy nyíregyházi kereskedő családi tragédiája

Budapest, szept. 22. A Lánchid budai oldalán egy ismeretlen fiatalember holttestét sodorta partra a víz néhány nappal ezelőtt. A személyazonosságot nem sikerült megállapítani. — Semmilyen irat, okmány nem vezetett nyomra. Végül is a rákoskereszturi új köztemetőben eltemették a Duna titokzatos halottját.

Két nappal ezelőtt Nyíregyházáról telefonon jelentkezett egy kétségbeesett apa, aki bejelentette 19 éves fia eltűnését. Fried Márton kereskedő fia távozott el öngyilkossági szándékkal otthonról s a szerencsétlen apa azóta a legnagyobb kétségbeesésben élt. Fia ruhájából szövetmintát küldött fel Pestre. Itt összehasonlították a mintát a holttesten talált ruhafoszlányokkal s kétségtelenül megállapították a szövetek azonosságát.

Ma jelent meg ezek után a főkapitányságon Fried Márton. Az öngyilkos fiatalember holmijában felismerte fia ruháját és cipőjét.

Váratlan fordulatot vett a dolog azonban, amikor Fried megtudta, hogy fiát a keresztény köztemetőben temették el. — A nyíregyházi kereskedő zsidóvallású ember, aki mint vallásos zsidó, már amúgy is végtelenül el volt keseredve, — hogy a fia az öngyilkosság súlyos bűnét követte el, de amikor megtudta, hogy hol nyugszik fia holtteste, heves felindulásában megátalkozta fia emlékére.

A végképpen elkeseredett ember kijelentette, — hogy úgy tekinti, mintha fia kitért volna az ősi hitről s ezért megtagadja őt, megátalkozza...

Hosszas vigasztalás és rábeszélés után sikerült csak Risztics Lázár dr. rendőrtanácsosnak megnyugtani az elkeseredett apát, a ki végre nagy nehezen visszavonta az átkát és intézkedett fia exhumálásáról, s arról, hogy a holttestet a rituális szertartások szerint a zsidó temetőben temessék el.

A COTY GYÁRTMÁNYOK BOJKOTJA

A Coty gyártmányok bojkottja immár nemcsak Budapesten teljes, hanem kiterjedt az egész országra. Győr, Szombathely, Pécs, Szeged, Kecskemét, Miskolc, Székesfehérvár és más nagy városok kereskedői egyhanguan kimondták, hogy a Coty gyártmányokat nem árusítják mindaddig, amíg a magyarországi francia parfümgyártástól méltó elégtételt nem kapunk csunya rágalmaiért.

Budapest, szept. 21. A budapesti droguista iparegyesület pénteken este ülést tartott, amelyen az elnök ismertette Coty francia parfümgyáros nemzetgyalázó cikkét.

— Aki ezek után — mondta az elnök — Coty árut rendel s terjeszt, nem magyar droguista s aki a fogyasztókörözés közöl Coty árut követel és használ, az nem magyar nő, vagy férfi.

Az elnöki beszéd után Róna Nándor indítványára kimondta az értekezlet, hogy a droguista iparegyesület tagjai Coty készítményeket mindaddig nem hoznak forgalomba, amíg Coty az ellenünk elkövetett nemzetgyalázásért megfelelő teljes elégtételt nem ad.

— Uj áldozata jelentkezett a szélhámós Torsánnak. Tegnap este jelentkezett a rendőrségnek Sztakó Józsefné Eötvös ucca 8. szám alatti lakos és előadta, hogy Torsán László, aki a Magyar Iparosok Élete című munkával végig szélhámósokdta a félországot, őt is becsapta 80 pengővel. A „Debrecen” legutóbbi számában olvasta hogy a rendőrségnek kell a károsultaknak jelentkezniök. Sztakó Józsefné bejelentését jegyzőkönyvbe vették.

— Tegnap két ittas embert állítottak elő. A nagy esőben is sok nézője akadt tegnap este a következő esetnek. — A Piac és Rózsa ucca sarkán a szemetelen esőben a járdán hevert egy munkáskülsejű ember és a rendőr nógatására mit sem adva nyugodtan ott is maradt. Amikor a rendőr erőleesbben szólt rá, hogy keljen fel és kövesse, még neki állt feljebb, úgyhogy az őrszem kénytelen volt erőszakkal felvinni a rendőrségre, ahol őrizetbe vették. — Bánki Sándort is botránytokoző részeg ségért vitték be a rendőrségre, ahol azután reggelig kialudhatta mómorát.

— Bangha páter Debrecenbe jön. Mint értesülünk december hó 8. és 9. napján, a tiszántúli kongregációk Debrecenben konferenciára gyűlnek össze melyre lejön Debrecenbe Bangha páter, ki a konferenciának vezérszónoka lesz.

— Paprikát szórtak a szemébe és levágták a haját. Lovrenics József nagyszakácsi ember hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Sárdi Regina szerényi leánnyal. Nemrégiben összeveszték a szerelmesek és Lovrenics József bosszút forralt a leány ellen. Kiküldte az erdőbe saját feleségét és egy Mesics Károlyné nevű ismerősét, aztán kicsalta az erdőbe Sárdi Reginát. Itt Lovrenics felesége és Mesics Károlyné lefogták a leányt, paprikát szórtak a szemébe és tőből levágták szép dus haját. A leány feljelentette támadóit; a kaposvári törvényszék most feltűnően durva becsületsértés és személyes szabadság megsértése miatt bűnösnek mondotta ki a vádlottakat és Lovrenics Józsefnét és Mesics Károlynét pedig fejenként 40—40 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be Stern Samu—Révész Ilona. — Harasznyi László—Siposs Róza.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Turner Ferenc magán h. fiu Ferenc. Nagy Sándor Máv fűtő, fiu Gyula. — Andirkó János gazd. cseléd, I. Zsófia. Sipos Imre napszámos, fiu András. — Ferenci Lajos gépmunkás, leány Irén.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Rankow Wladimir gkel. 54 éves, Török Bálint ucca 23. — özv. Bodnár Sándorné ref. 70 éves, Vértesi ucca 14 Nagy Mária ref. 1 napos, Vendég ucca 46. szám. — Metzger Péter rk. 64 éves Kuruc ucca 27. — Szűcs István ref. 85 éves, Hatvan ucca 62. — Tóth Zsuzsanna ref. 7 hónapos, Téglavető 82. Húse Imre ref. 20 éves, Balmazújváros. — özv. Hajdu Gergelyné ref. 43 éves, Kiss Áron ucca 21. — Végh Sándor ref. 65 éves, Bezeredy ucca 39.

X Ifj. Zelinger, Kálvin-tér 4. szám, izlésesen és oicsón fest címtábláját, épület és bútormázolásokat.

Akinek 83 gyermeke van

Madridból jelentik: Jó ideig azt hitték Spanyolországban, hogy Gomez Rosillo Lucasban lakó gazdálkodó az az ember, akinek a legtöbb gyermeke van. Felesége ugyanis, aki 42 esztendő, 25 gyermekkel ajándékozta meg őt. Mind a 25 gyermeke egészséges. Gomez Rosillo rekordját azonban most alaposan megdöntötték. Az egyik madridi lap most különös moszkvai tudósítást közöl. Ez a moszkvai hír közli, hogy Jekaterinburg mellett egy faluban él egy 75 éves paraszt, akinek 83 gyermeke van. A spanyol lap figyelemzeti olvasóit, hogy itt nincs szó sajtóhibáról: igenis, az öreg parasztnak 83 élő gyermeke van. Első felesége 69 gyermekkel ajándékozta meg. Ez a jó asszony tizenhatszor ikreket, hatszor hármas ikreket, négyszer pedig négyes ikreket hozott a világra. Az asszony 69 gyermeke után meghalt, de az öreg orosz másodsor is megnősült és második felesége 18 gyermeket szült. A termékenység statisztikájához tartozik még, hogy Oroszországban ezen a 83 gyermekes családapán kívül korábban is akadt már paraszt, aki hasonlóképpen gyarapította az orosz népet. Példoroszországban élt egy halász, akinek 52 élő gyermeke volt és ezek között mindössze három volt leány.

VÁLASZTÁSI MOZGALOM NAGYKANIZSÁN

Nagykanizsa városának polgárai 50 tagu küldöttséget menesztnek Almásy Lászlóhoz, az egységes párt elnökéhez, hogy a párt álláspontját megváltoztatva megfelelő egységespárti jelöltet állítsor Nagykanizsán Kállay Tiborral szemben. A polgármester Budapestre utazott, hogy megfelelően tájékoztassa a felsőbb fórumokat.

A KOMUNISTÁK BÉCSBEN VASUTAS-SZTRÁJKRA IZGATNAK

Bécs, szeptember 21. A szociáldemokratapárt és a honőrök bécs-új helyi tüntetésével kapcsolatosan újabb bonyodalmak keletkeztek. Ezek az újabb fejlemények rendkívüli módon izgatják az ország közvéleményét, annak dacára, hogy a honőrök vezére kijelentette, hogy az összeütközések elkerülése végett a gyűlésre utazó csoportok nem fogják Bécsset érinteni.

Ezzel szemben a kommunistapárt kiálltványt bocsájtott ki és ebben felszólította a vasutasokat, hogy a bécs-új helyi gyűlések idejére mondják ki az általános sztrájkot. A röpiratokat az ügyészség természetesen elkobozta, mindezek ellenére az izgalom óriási, mert attól félnek, hogy a vasutaság tudomást szerzett az elkobzás ellenére is a kiálltvány tartalmáról.

SZABADLÁBRA HELYEZTÉK A KASSZAFURÁSSAL GYANUSÍTOTT DEBRECENI KÖMÜVEST

Lapunk más helyén beszámoltunk arról, hogy a rendőrség névtelen feljelentés alapján őrizetbe vett egy debreceni kömüves segédet, akit azzal gyanusítanak, hogy ő követte el a Városi nyomda irodájában történt kasszafurást. A gyanúsított kömüvest tegnap késő délután szabadlábra helyezték, — ma reggelre azonban kihallgatás céljából ismét beidéztek a rendőrségre.

A kömüves feltűnően ingerlékeny viselkedést tanúsított kihallgatása során és az egyik detektívnek, aki kérdést intézett hozzá, emelt hangon válaszolta: — „Elször mutalkozzon be az ur, azután majd beszélhetünk. Ismeretlen emberekkel nem szoktam tárgyalni”.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, szeptember 22.

Budapest 557.5 (3) (20) 9.30 Hírek, közgazdaság. 11.45 Hírek, közgazdaság, s közben 12 órakor déli harangszó az egyetem-téri templomból, utána gramofonhangverseny. (Operett részletek). 1 Pontos időjelzés, időjárás és villámlásjelzés. 3 Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás és villámlásjelzés. 5 Irodalmi délután. 6 Koch Aurél énekszárni gitárkísérettel. 6.35 Dr. Kontz Endre miniszteri tanácsos előadása. 7. Nagy Endre rádió-estje. 8.45 A m. kir. I. h. gyalogezred zenekarának hangversenye az Angol parkból. 9.30 Pontos időjelzés, hírek és lóversenyeredmények. 10.15 időjárásjelzés, utána cigányzene.

Külföld: 11 Bécs: Délelőtti zene. 1.30 Barcelona: Trió. 4 Bécs: Délutáni zene. 5 Nápoly: Linca Ferri hangversenye. 6.05 Bécs: Kamarazene. 7.30 Pozsony: Figus Bystrys: Detran (opera). 8 Bern: Mozart: Figaro házassága (opera). Hamburg: Operett-részletek. Langenberg: Táncczene. 8.15 Frankfurt: Táncczene. Brüsszel: Planquette: Cornevillei harangok. 8.50 Milánó: Zenekari hangverseny. Nápoly: Pirandello: La patente (vígjáték). 9 Róma: Mascagni: Lodelette (opera). 9.45 Stockholm: Táncczene. Toulouse: Operaparódiák. 10.05 Kopenhága: Táncczene. Zágráb: Táncczene. 10.30 Berlin: Táncczene. Breslau: Táncczene. Leipzig: Táncczene. Varsó: Táncczene. 10.45 München: Táncczene. 11 Bern: Táncczene.

Különös álm

Londonban egy cigarettakereskedő felesége, akinek egy beleg gyermeke volt, azt álmodta, hogy egy kocsi haladt el előtte. A kocsi három kopor sőt szállítottak, amelyek közül kettő fehér volt, a harmadik valamivel nagyobb és világoskék színűre volt festve. A kocsi, amidőn az asszony elé ért, kocsiját megállította s a két fehér koporsó közül az egyiket leemelte, az asszony elé állította, majd a másik kettővel elhajtott. Az asszony reggel természetesen elbeszélte érdekes álmát az urának, majd később a szomszédasszonyoknak is, miközben különösképpen hangsúlyozta a világoskék koporsó jelentőségét. Egy pár nappal később az asszony barátja egy gyermeknek adott ételt. Az újszülött azonban két hét múlva meghalt. Egyidőben halt meg az álomlátó asszony 16 hónapos, idősebb gyermeke is. A két család elhatározta, hogy a halottakat együtt temetik el. Amidőn a férfiak a temetést a parókát megbeszéltek, a lelképásztor közölte velük, hogy a közvetlen szomszédságukban egy harmadik gyermek is meghalt és ezt a harmadikat is szállítást együtt költségmegtakarítás céljából, a temetés előtt előbb a templomban. Amidőn az álomlátó asszonynak az ura hazajött és közölte a lelképásztor intézkedéseit, az asszony első szava az volt, hogy ha az a harmadik koporsó világoskék, akkor az álmom beteljesedett. Amidőn a temetés órája elérkezett, az asszony a legnagyobb meglepetéssel állapította meg, hogy a harmadik s legnagyobbnak koporsó valóban világoskék. Meg kell még jegyeznünk hogy az asszony közlése szerint a három koporsó nagysága is teljesen egyezett az álomban látott méretekkel.

A Singer varrógépek kizárólag nálunk kaphatók! Singer varrógép ügynökség Debrecen, Piac ucca 79. sz.

Hogy hajts és hogy járj!

Sághy főtanácsos hirdménye a balesetek megelőzésére.

Sághy rendőrfőtanácsos az uccai közlekedés rendszabályozása érdekében a következő hirdményt tette közzé:

Az utóbbi időben sűrűn ismétlődő közlekedési, főként gépjárművek által okozott balesetek, nem csupán a gépjárművezetők egyrésztének felületességére és gondatlan ságára (megengedett menetsebesség túllépése, világítás hiánya, késedelmes kiértékelés stb), hanem nagyrészt arra is visszavezethető, hogy a főúton járó járművek vezetői — főként a vidéki fuvarosok — nem alkalmazkodnak az általános közlekedés-rendészeti szabályokhoz (az uttest baloldalán való hajtást, a balra kitérést és a jobb oldalon való előzést stb. előírt rendelkezésekhez) és emellett arról szívesen kegyelmezik, hogy a lovak megbokrosodásának elkerülése végett minő magatartást tanúsítsanak, ha az országúton gépjárművekkel találkozhatnak.

A kocsisoknak ilyen esetekben tanúsított határozatlansága következtében a nyugtalanító, ágaskodó lovak nemesek a járművekben okozhatnak kárt, hanem az azokban ülők testi épségét is veszélyeztetik. Holott ez esetben a kocsis könnyen megelőzheti az esetleges balesetet, a kocsijával mindig az uttest baloldalán halad, tartózkodik mindentől, amivel a lovak félénkségét fokozza (gyeplő és zablák rángatása, lovak szemének betakarása stb.).

A kocsis kezének függőleges feltartásával figyelmeztetheti a közlekedő gépjármű vezetőjét a lovak

félénkségére. Ha a lovak félénkek, a kocsis azzal akadályozhatja meg azok ijedését, ha a közlekedő gépjárműnek kocsijával háttal fordul, mert így a lovak nem ijednek meg a mellettük elhaladó gépjárműtől. Legnagyobb hiba a megállított lovak gyeplőjét erőszakosan hátrahúzni, mert ettől a ló nyugtalanná válik, a gyeplő befolyására hátralep s így a kocsi könnyen a haladó gépkocsi elé kerülhet.

A gépjárművek pedig, ha az uttesten haladó állatok ijedeznek, lassított sebességgel szabad csak haladni, sőt a szükséghez képest meg is kell állnia.

A gyalogjáró közönség se tartja be a forgalom biztonsága céljából megállapított szabályokat (utcakereszteződéseknél, közúti járművek sivein figyelmen kívül halad keresztül, előzleg nem néz körül, hogy jön-e valamely jármű, túlközlésre és esetenként nem figyel stb) s ez is oka a sorozatos baleseteknek.

A balesetek megelőzése, illetőleg azok számának lehető csökkentése és a forgalom biztonságának fokozása érdekében felhívom Debrecen sz. kir. város közönségét, hogy a közlekedésre vonatkozó rendelkezéseket és szabályokat pontosan tartsa be, mert az ez ellen vétőkkel szemben a legszigorúbb eljárást fogom folyamatba tételni.

Sághy.

m. kir. rendőr főtanácsos, a rendőrkapitány ság vezetője.

SPORTHIREK

A PROFI SZÖVETSÉG

tegnap véglegesen döntött Budapest válogatott csapatának összeállítás ügyében, amely Berlin válogatott csapatával veszi fel a küzdelmet. Az összeállítás a következő:

Acht—Mandl, Dulás—Weber, Bukóvi—Schneider—Ströck, Takács II., Hírzer, Kohut, Tartalék: Amsel, Senkey I., Volentik.

Ugyancsak összeállította a szövetség a Prágában játszó csapatot:

Ujváry—Takács I., Hungler—Kléber, Kalmár, Berkessy—Senkey II., Odry, Turay, Szedlacek, P. Szabó, Tartalék: Baumgartner, Krinenberger.

BIRÓKÜLDÉS

DVSC—DTE Vasutaspálya délután 2 óra. Havas Sándor. NYTVE—Nagykálói SE, Nyíregyháza délután fél 2 Kerekes Géza. BUSE—TMOVE Berettyóújfalui fél 2. Dr. Kupinszky Sándor. Hajdusoboszlói SE—Debreceni Husos, Hajdusoboszló, délután 4 óra. Kovács.

FELHÍVÁSOK!

Felkérem a Hie összes játékosait, hogy ma délután 3 órakor a DTE pályán okvetlen jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem az összes ifjúsági csapatok Intézőit, hogy ma, szombaton este hat órára a Gambriusbar, teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Turay.

Felkérem a Turul összes játékosait, hogy ma, szombaton a Kossuth szobornál igen fontos ügyben 7 órára megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Eremmértékezés a DTE pályán vasárnap délután 4 órakor, PIFC—Testvériség. A PIFC csapatának nagyobb gól arányra van szüksége, tehát győznie muszály, győznie kell.

Felkérem a PIFC játékosait, hogy

szombaton tréning nem lesz. Intéző.

Felkérem a Jókai FC összes játékosait, hogy vasárnap délután fél 2 órára a Turul elleni mérkőzésre okvetlen jelenjenek meg, mivel a mérkőzés nem 4 órakor, hanem 2 órakor kezdődik a DKASE pályán. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 26.15—26.35, 78 kg-os 26.35—26.55, 79 kg-os 26.60—26.80, 80 kg-os 26.80—26.95, felsőtiszai 77 kg-os 26.10—26.30, 78 kg-os 26.30—26.50, 79 kg-os 26.55—26.75, 80 kg-os 26.75—26.85, f. jermegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 25.95—26.15, 78 kg-os 26.15—26.40, 79 kg-os 26.40—26.60, 80 kg-os 26.60—26.70, pestvidéki 77 kg-os 26.00—26.20, 78 kg-os 26.20—26.45, 79 kg-os 26.45—26.65, 80 kg-os 26.60—26.70, Rozs pestvidéki 24.75—24.85, más 24.75—24.85, Árpa I-a 26.50—26.75, közép 26.25—26.50, sörárpa felv. 28.25—29.25, egyéb 27.00—28.00, Köles 27.50—28.50, Repce 45.50—46.00, Zab I-a 26.25—26.75, közép 25.75—26.00, Tengeri tiszántúli —, egyéb 30.80—31.10, Korpa 20.00—20.25, Lóhere 175—185, áránkás 165—175.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Buza októberre 26.24, 26.34, 26.28, 26.30, 26.34, 26.36, zárlat 26.34—26.36, márciusra 28.86, 28.80, 28.90, 28.78, 28.84, 28.86, zárlat 28.84—28.86, májusra 29.48, 29.54, 29.58, zárlat 29.58—29.60, — Rozs októberre 25.30, 25.38, 25.28, 25.34, 25.36, zárlat 25.36—25.38 márciusra 27.64, 27.60, 27.68, 27.60, 27.68, 27.70, zárlat 27.68—27.70, májusra 28.00, — Tengeri júliusra 28.72, 28.80, 28.82, 28.90, 28.80, zárlat 28.72

—28.80, májusra 28.16, 28.12, 28.20, 28.12, 28.18, 28.20, 28.12, 28.22, zárlat 28.22—28.24.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

Maradvány 396, felhajtás 221, eladott 117. Árak: könnyű 156—82, nehéz 184—190.

Országos vásárok sorrendje

Szeptember 23, vasárnap: Kirakodóvásár: Békés, Állat- és kirakodóvásár: Erseküvadvárt.

Szeptember 24, hétfőn: Bátaszék, Dunavecse (kirakodóvásár nincs), Ercsi, Gödre (sertésvásár nincs), Hercegfalva, Karcag, Kömlő, Püspöknapas, Tevel.

Szeptember 25-én, kedden: Kirakodóvásár: Dunavecse, Állat- és kirakodóvásár: Mezőkomárom, Nagykapornok, Nagyberki, Nagyigmánd, Szentgotthárd (lővásár nincs), Szigetvár (sertésvásár nincs).

Szeptember 26-án, szerdán: Kirakodóvásár: Mezőkomárom, Állat- és kirakodóvásár: Dombóvár, Olaszliszka, Állatvásár: Zirc.

Szeptember 27-én, csütörtökön: Biharnagybajom, Hajdúhadház, Keszthely, Liget és vásár megtartása bizonytalan), Nagykálló, Nyírábrány, Püspökjadány, Tiszalök, Véménd, Sajtoskál (sertésvásár nincs), Devecser (kirakodóvásár nincs).

Valuták

Angol font	28.00
Belga frank	79.90
Cseh korona	17.08
Dán korona	153.25
Dinár	10.06
Dollár	572.90
Francia frank	22.60
Hollandi forint	230.40
Lengyel zloty	64.45
Lei	3.50
Lira	30.20
Német márka	136.95
Norvég korona	153.25
Osztrák schilling	80.95
Svájci frank	110.60
Svéd korona	153.75
Spanyol peseta	95.53

NYILT-TÉR

Mint minden szezonban, úgy ezúton sem mulasztó el a nb. vendéközönség b. figyelmét a most beérkezett őszi-téli angol szövetkölönösségekre felhívni.

Feldheim Imre
posztóháza,
Kossuth utca 6.

Bámulatos hatású arcszépítő szer a

Fáy-crém.

Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P

Kapható: **Grósz Nagy Ferenc**

Arany Egyszarvu gyógyszerárban
Debrecen, (Színház mellett).

Poloskairtást

cián és vegyes gázzal, hatósági felügyelettel, lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom

Kiss Zoltán féregirtó, Méliusz-tér 7.
(Ezen cég nem azonos a volt Kiss Gyula féregirtóval.)

Téli kabátot, Téli öltönyt Téli felöltőt, Téli fiukabátot már most vásároljon,

mert nagyon olcsón kapja Debrecen legnagyobb férfi,- fiu-
ruhaáruházában, a

Magyar Ruhaiipar-nál

közvetlen a Bika-szálló épületében.

FIGYELEM!

Olcsó uri és egyenruha szabóság.

Ha olcsón és jól akar ruházkodni, ne sajnálja a fáradságot felkeresni

Reich Márton

uri és egyenruha szabót, hol a legújabb divát szerint készítik ruháját, hozott szövetből már 22 pengőtől készít öltönyöket. Egyesületek, tisztviselők és sportemberek 20 százalékos kedvezményben részesülnek.

Piac ucca 58. szám. II. lépcső, I. emelet 19. ajtó.

Mielőtt vasalást vásárol, nézze meg

Bészler

vasárutizletét
Széchenyi ucca 2.

Elhalálozott

férjem 25 év óta fennálló vízvezeték, csatornázási kutszivattyúk szerelési vállalatát *Pásztor Károly* szakértő szerelő vezetésével tovább folytatom. Mosdók, fürdőszobák berendezését és szivattyúkutat felszerelését és minden e szakmába vágó javításokat a legolcsóbban vállalom. Költségvetéseket díjtalanul ajánlok.

Özv. EMERICH VILMOSNÉ
Arany János-u. 16. Telefon 10-12.

Közép- és elemi iskolai tankönyvek

Debrecen összes iskolái részére megérkeztek. — Iskolai füzetek, rajzeszközök és írószerek gyári lerakata a

„Méliusz“

könyvkereskedés, Debrecen, Ferenc József ut 26. Telefon 2-70.

Gazdák figyelmébe! Tisztelettel értesitem a vevőközönségeimet, hogy az őszi és téli férfi, fiu és gyermekruhákkal elkészültem. Figyelmébe ajánlom, hogy mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, saját érdekében kérem tekintse meg dusan felszerelt raktáramat. — Pontos kiszolgálás! — Szolid árak!
Páll Mihály férfi szabó Csapó ucca 11. szám.

Meglepően olcsó árak az **Esernyőház-ban** Athuzás, javítás gyorsan készül.
Nagy választék eső- és divat-ernyőkben
Piac-u. 83. Király-u. saroképület.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: *József kir. herceg-utca 1., Arany-Bika-épület*. Egyszer fizet és köznap két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTULI HIRLAP, vasárnap három lap: a DEBRECZEN, TISZÁNTULI HIRLAP és a DEBRECENI HÉTFŐI UJSÁG közli apróhirdetéseit. *Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-88 sz. telefonszámunk alatt kaphat.*

Betöltendő állás nők részére

NŐI
fodrász tanuló felvétetik egy intelligensebb leány. Nemes Alajosné, Cegléd u. 3. 1981

TAKARITÁSÉRT
lakást adok. Külsővásártér 18. Bíró. 1

BEJÁRÓNÓT
felvezetek könyvvél, fiatal, szonra, koszt nélkül. Beresényi utca 43. 17

VARRÓ,
tanulóleányt felvezetek. Széchenyi ucca 7. kerestépiület. 1974

Betöltendő állás férfiak részére

TANULÓ
jó fizetéssel felvétetik Nagy Sándor vízvezeték-szerelőmesternél, Szent Anna u. 36. 1858

EGY
ügyes Schadechert keres Információs iroda, Piac utca 64. hátul udvarban. 1938

SOFFÓR.
tanfolyam vezetői gyakorlatához megbízható oktató soffórt keresünk. Jelentkezni lehet a fémipari szakiskola igazgatóságánál. 1976

EGY
jó családból való fiut fizetéssel vagy bent-kosztra felvezetek. Elek Péter butorasztalos. — Pesti utca 39. szám. 1979

EGY
hentessegéd felvétetik. Annyok Károly, Kut utca 80. sz. 1976

HÖLGYFODRÁSZ.
segédet keresek magas fizetéssel helyben. Címét a hirdetésben. József ucca 10. szám. 1991

ATMENETI
férfi és női szürke kabát jutányosan eladó. Kazinczy 2. 1975

Hotel PANNONIA-Pensio Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében. trópusi flórájú kert közepén. Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztott igényeknek minden tekintetben megfelel. Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták. Több tagú családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok. Valamennyi szobában vízvezeték hideg-meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kétféle magyar-francia konyha.
Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

KONDÁSNÁK
való fiával szabad ma-
joros kerestetik. Honvéd
utca 74. 9

CIPÉSZ
tanulót felveszek Révész
Csapó utca 98. 64

JÓ
munkás uri fodrász fel-
vétetik Forgácsnál, Hun-
gária palota. 58

HÁZMESTER
felvétetik Péterfia 31.
Jelentkezni szombat és
vasárnap délelőtti órák-
ban. Utcai lakás. 57

FÜSZERÜZLETRE
ügyes fiatal segéd fel-
vétetik, Varga ucca 35.
szám. 1565

JÓIRÁSU
címírot keresünk. Ma-
gyar Köztisztviselők ru-
házi osztálya. Vár uc-
ca 1. 40

FELEST
keresek tanyára. — 90
holdra. Kinek van elég
jószága is. Értekezhet
Debrecenben, Bercsényi-
utca 43. alatt. 14

TANULÓK
felvétetek Adorján Je-
nő és Tsa fűszer- és ró-
vidáru nagykereskedő.
Király u. 1.

TISZTVISELŐT
Ingatlanforgalmi és
Pénzkölcsönököt Közve-
títő. Hunyadi uccán meg-
nyíló irodámban, ehhez
értő, megbízható egyént
felfogadok. Ajánlat le-
veleiben küldendő Bercsé-
nyi 43. Pataky. 16

Ajánlat

ÜZLETÁTHELYEZÉS.
Üzletemet Péterfia ucca-
ról Csapó ucca 41. sz.
alá helyeztem át, ahol
6 havi részletre készí-
tel. női és férfi ruhákat,
1912-ben a Debreceni Ke-
reskedelmi és Iparkama-
ra ezüst éremmel tüntet-
tett k. Tegdes János
női és férfi szabó. 26-a

OLCSÓBB
ett a sertésus. 1 kg.
tőviskes — vagy karaj
2.60 f. 1 kg. sódarhus
csont nélkül 2.60 f. 1 kg
sódar csonttal 2.40 f. 1
kg. vékonyoldal 2.— f.
1 kg. bőrsőrs 1.40 f.
Takács hentesnél, vá-
rosi bérház. Simonffy-
utca. 1838

A „KAROLA“
hölgyfodrász salonban
(Werbőczy ucca 2.) ki-
váló férfi hölgyfodrász
dolgozik. Elsőrendű ki-
szolgálás. Olcsó árak.
Hajvágás 80. ondolás
120. fejmosás 80. maní-
kúr 50. Gíler. Bérlet-
váltásnál nagy enged-
mény. 817

NÉMET-FRANCIA
angol és ált.ában min-
den nyelvtanf. kor-
repetíciót. előkészítést
vizsgákra. olcsón és
eredményesen könnyű
módszerrel vállalnak
kiváló szakorok. Fe-
léltágot nyújt dr.
Kövesi József a „Deb-
reczen“ szerkesztőségé-
ben, este 6—7 óra kö-
zött. xx

TANULÓK
figyelmébe / Tavalyi
tankönyveit becsere-
m, csekély ráfizetés
set ezévben haszná-
landókra. Jó állapotú
iskolakönyveket fél-
áron adok. Október
tizennötig. felelőségi-
gel. — Aufferber
antiquarium, Csapó
ucca 11. 36-f

TESSÉK NYOMOZNI!
Igaz? Hogy legolcsób-
ban szép kalapot csak
„Anny“ nál kap. Csapó
ucca 47. szám, file ka-
lap má 6 pengő alakí-
tás 3 pengő. Kaplein
minden divat színben
4 pengő. Masamódok fi-
gyelmébe. 56 F

OLCSÓ CIPŐÜZEM
saját készítményű cipő-
ket, legolcsóbb kivitel-
ben, legolcsóbban, besze-
rezhet. Fűvaskert ucca
14. szám, volt Harmat-
v üzemhelyiségben. 4-a

DEBRECZENSKY
karpitornál. Halköz 8.
kész hencserek, divá-
nyok, matracok, bőr és
perzely fotelek állan-
dóan raktáron. Megren-
delést, javítást jutányos
áron eszközöl. Telefon
szám 1700. 3-a

ISKOLA-
hegedűk, vonók, tokok,
hurok, mindenféle hang-
szerárú és alkatrészek
legolcsóbban beszerez-
hetők Szendrő Sándor
hangszerárú raktárá-
ban. Batthyány ucca 22
24-a

TISZANTULI
műkő- és betonárú te-
lep, rendőrségi palota
mögött, vállal minden
fajta műkő- és beton-
munkák tervezését, ol-
csó árban. 25-a

TEGYEN
egy próbát. Vegyen. —
vagy javított Vargha
órák és órszerésnél. —
Mester utca 12. Olcsó
áron, ad órákat és ók-
szereket. 37-a

EBÉD, VACSORA
bentélkezésre havi 30
pengőtől, 54 pengőig
kapható, uri asszony-
nál, ki maga főz. Jóízű,
bő adag. Házhoz is kül-
döm. Kút ucca 62. sz.
Ajtó uccánál. 1-a

SOFFÓR
vizsgára szaksterben. —
műhelygákorlattal csak
Kiss gépműhív 18 év
óta fennálló soffőrisko-
lája készít elő. Erzsébet
ucca 20. Telefon 9—01.
33 F

SZARAZ
bűkk, tölgy, gertyán-
tűzifa, szalon porosz-
szen, kályhakösz leg-
olcsóbb Grünfeldnél. —
Csapó ucca 16. Telefon
982 szám. 21-a

LEGMODERNEBB
szőnyegpolírozás — pársi
módszerrel. — „Terka“
Kozmetikai intézetben.
Piac ucca 72. I. e. 1380

GÉPLAKATOS
munkát jutányosan ké-
szíttek, tanuló felvétetik
Arany János ucca 37.
Ehrenreich. 1349

NŐI
kalapok jutányosan ké-
szülnek, alakítást vállal
Turiné. Pacsirta 41. 8/a

WEBER
könyvkötő, Piac ucca
75. szám. Könyvkötések
reklámtáblák, koszoru-
zalagok nyomása. 2095

AKI JÓT
és izléseket akar enni,
az keresse fel a Szegdi
kaphat. Széchenyi u.
42. szám. Kihordásra is
80 fillértől 1.20 pengő-
ig. Abonenseket elfogad.
17-a

LAKATOS-
munkát elsőrendű kivitel-
ben készítek Piac u.
28. Főposta mellett. —
Autógenheggesztés. —
Tanulókat felveszek. ifj.
Lókody Sándor lakatos-
mester. Telefon 17—18.
27-a

CSILLAROKAT
gyárt, legolcsóbb árban
elad, átalakítást és új
színezést vállal. Föld-
vári, Széchenyi ucca 55
szám. 32-a

HRABÉCZY
plissében is vezet, gép-
plisse, művész piisse.
32-a

3—4 MÁZSA
lúna abrónes eladó. —
Tiszántuli Hirlap. Jó-
zsef kir. berecz u. 1.

1 LITER
kötő fájbor 1.20 fillér
Szabónál, Cegléd utca
20. szám. 48

URILEANY
szobát fürdőszobahaszná-
lással, esetleg ellátást
kaphat. Hatvan u. 1. II.
32. 42

TENYÉSZ-
kanhoz (jorkshirei) kocá-
kat hágtásra elvállalok.
Diószegi ut 14. szám.
Bihari telep. 1959

HORDÓS
káposzta, apró és fejes,
1 kg 40 fillér Boruzsnál,
Rakovszky u. 21. 11

PIANINOK
bérbe kaphatók. Iskola-
hegedű, vonó, tok, hu-
rok, alkatrészek legol-
csóbban kapható —
Schmidt zongora- és
hangszerüzletében. 7

ZONGORA.
kötő hangu, bérbeadó,
Péterfia 11. Trafik. 24

TRAKTORRAL
szántást vállalok. Hon-
védtemető utca 30. 23

FÉRJHEZ-
merendők és nőülendők
forduljanak biza-
lommal Információs Iro-
da. Piac 64. hátul, 1939

KOCSIÁT
legjobb kivitelben ké-
szít, javít, ócska kocsi
vesz, elad Szentpéteri
ocsigvártó Bethlen n.
48. szám. 16-a

KERÉKPÁROK
részletre, heti törlesztés-
re is olcsó készpénz-
árban kapható. Bodnár
cá. Csapó ucca 68. sz.
35 b

BÖRGARNITURAK
berzely fotelek legol-
csóbban Szabó József
karpitornál, Varga utca 1.
szám. 7/a

GIMNÁZIUMI
tanár teljes ellátásra, —
esetleg tanfással vállal
középszkolai tanulókat.
Timár u. 23. xx

DENATURALT
szesz, kartellen kívül
palackozva és hordók-
ban kapható Pollák
Zsigmondnál, Debre-
cen. 18-F

ZONGORA
hosszu, jutányos díjért,
bérbeadó. Érdeklődni
lehet naponta 9—1-ig,
Szoboszló Lászlónál,
az Első Takarékpénztár
hivatalában. 62

ŐSZI
divat újdonságokkal ál-
lok a mélyentisztelt ur-
hölgyek rendelkezésére.
Készítem a legelegán-
sabb kabátot, szőrmé-
diszítással 20 pengőtől.
Uccai, estélyi és vizit
ruhákat 10 pengőtől.
Elegáns leánykaruhák
is. Uri leányokat taní-
tok, perfekt varrás ki-
képzésre. Bálint Mac-
gít női divatterme. —
Hunyadi ucca 18.

„MILODIN“
amerikai csoda hatása
arckenőcsőt már az
egész Magyarországon
beszerezheti! Kérje min-
denütt! Jeszenszky An-
dor Debrecen, Kossuth-
utca 1. szám. 1689

POLOSKAJAT
sváb-bogarat' egeret,
patkányt 24 óran be-
lül kiirtatja szaba-
dalmazott irtószer-
el nagyon olcsón.
Aját érdeklőben győ-
ződjön meg. Kapható
Stern festéküzletben.
Piac ucca 10. (Bika-
al szemben). 49-a

Kereslet
JÓKARBAN
levő használt ajtót, ab-
lakot megvételre kere-
sek. Cím: Nagy irodá-
ban, Csapó utca 56. sz.
1996

Lakás kereslet
KERESÜNK
kényelmes butorozott szo-
bát ellátással. Ajánlatot-
kat „Tisztviselők“ jelé-
re kiadóba. 2000

Kiadó lakás
KIADÓ
garzón lakás vagy iroda
helyiség céljára 2 szoba
lépcsőházi bejárattal. —
Felvilágosítás Ferenc Jó-
zsef-ut 1. Házmesternél
39-a

SZOBA,
konyha, spádz okt. 1-re
kiadó. Disznóártás meg-
engedve. Lugosi utca 24.
Tüzér lakánya mögött.
60

KIADÓ
november 1-re két szo-
ba, előszoba, fürdőszo-
ba, konyha, speizből ál-
ló modern lakás, Dara-
bos utca 36. 55

EGY
szoba, konyha, speiz ok-
tóber 1-re ismét kiadó.
Péceli u. 8. 31/a

EGY
udvari szoba azonnal ki-
adó. adházi ut 33. 1965

KIADÓ
2 szoba, konyha, fás-
kamara disznóártással
okt. 1-re. Meszena u. 11.
szám. 13

KIADÓ
október 1-re Hadházi-
ut 35. szám alatt 1 nagy
szoba, konyha, kamara,
villany bevezetve, jószág
tartás megengedve. Ér-
deklődni ugyanott. xx

Butorozott szoba

LÉGFÜTÉSE
különbejáratu szoba —
azonnal kiadó. Werbő-
czy u. 4. III. 5. 1825

KÖZPONTBAN
különbejáratu nagy, szá-
raz, tiszta szoba, egy
nagy 2 ágyval ur' csa-
ládnál okt. 1-től kiadó.
Cím: Városház trafik.
Piac u. 00

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba kiadó.
Bundi utca 15. Ötödik
ajtó. 1987

SZENT ANNA UCCA
10. különbejáratu buto-
rozatlan hónapos szoba
külr. vízvezeték és clo-
settel azonnal kiadó. 39

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba 1—2
ur' embeinek kiadó. —
Széchenyi ucca 15. eme-
let. 1999

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba kiadó.
Horvéd u. 8. 1933

SZÉP
uccai butorozott szoba
azonnal kiadó. Magos
ucca 17. 1980

SZOLID
leányt butorozott szoba-
ba lakótársul keresek.
Cím a kiadóban. x

Üzlet, műhely, raktár

3 SZEMÉLYES
uri fodrász berendezés
eladó. Megtekinthető:
Balogh fodrásznál Haj-
duböszörmény. 1953

CIPÉSZ-
üzlet bármilyen célra ki-
adó. Rakovszky u. 12.
szám. 29

BOLTHELYISÉG
Piac ucca 41. szám alatt
azonnal kiadó. Érde-
klődni Grünfeld ruha-
üzletében. Piac u. 37.
szám. 2-a

Eladó ingóság

EGY
jó nagy kétsütős, tor-
nyos takaréktűzhely és
egy fölvtönögő kályha
eladó. Fehértői, Dégen-
feld-tér 4 szám. 40-a

ELADOM
szoba, konyha butoro-
mat. Faragó ucca 22.
szám. 63

EGY
elsőrendű étterem, szál-
oda, nagy kerthelyiség
gel, hatalmas leltárral,
más vállalat miatt el-
adó. Cím a kiadóban. 31/a

ELSÁRANGU
pénzügyőri tisztikabát,
olcsón eladó. Piac ucca
71. szám. II. emelet. 3
ajtó. 1566

ELADÓ
kertészeknek alkalmas
üveglemezek, fillérjével
Takács fényképésznél.
Kálvin-tér. 61

ELADÓ
mészáros berendezés,
villany bevezetve, jószág
tartás megengedve. Ér-
deklődni ugyanott. Simonffy u'
50

OLAJFESTMÉNYEK
jutányosan eladók. Hat-
var u. 1. II. 32. 43

ELADÓ
jókurban levő boros hor-
dók 200 literrel lefele. —
Bercsényi utca 44. 1972

100 LITERES
új szőlőprés eladó. Szé-
kely ucca 20. Vendéglő.
1973

ELADÓ
háló-, ebédlő börgarnitu-
ra, nagy tűkör, antik
komót, plüss d'vány. —
hencser. több butorok.
Széchenyi ucca 8. Szent
pétri. 49-a

MOTORKERÉKPÁR
keveset használt. Mat-
chless, angol gyárt-
mányu. 500 ccm-es. —
kedvező fizetési feltéte-
lek mellett eladó. Hun-
gária üzemfelszerelés.
Hunyadi ucca 11. 1942

Eladó ház

UJONNAN
épült k's családi ház —
azonnal beköltözhető —
eladó. Nyil ucca 65. sz.
Értekezni Nyil ucca 25.
szám. 2. ajtó. V

VENDEG UCCA 53
számu ház eladó. Érte-
kezhetni Batthyány 13.
Steiner bádogosnál. 1948

Eladó föld

ELADÓ
Ujkert, Lehel ucca 51.
számu szőlő, azonnal
beköltözhető 2 szobás
lakással, villany. Magi-
tással, jóvizű kút. Ked-
vező fizetési feltételek.
Felvilágosítást nyújt
Berger, Piac ucca 72.
szám. 15-a

HOMOKKERTBEN.
Szoboszlay Papp István
utca 15. számu 371 □
őles házhely eladó. 1940

Birtok bérlet

BÉRBEADÓ
87 kat. hold fekete föld
vasutállomáshoz 3 km-
re. jó úton, Debrecen-
hez 78 kilométerre Ér-
tekezhetni József kir.
herceg ucca 48. szám,
deletán 2—4 óráig. xx

TIZENHÁROM
és fél hold föld tanyá-
val kiadó. Értekezni le-
het Apafa-erdő Lucs-
kaynál. 51

HALÁPON
23 hold tanyáva' kiadó.
József kir. herceg utca
62. 37